

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 13.8.2021
C(2021) 5944 final

Comunicare a Comisiei

**NOTĂ DE ORIENTARE A COMISIEI PRIVIND FURNIZAREA DE AJUTOARE
UMANITARE PENTRU COMBATEREA PANDEMIEI DE COVID-19 ÎN ANUMITE
MEDII CARE FAC OBIECTUL UNOR MĂSURI RESTRICTIVE ALE UE**

INTRODUCERE

Măsurile restrictive (sanctiunile) impuse de UE pot consta în înghețarea fondurilor sau a resurselor economice ale anumitor persoane, entități și organisme, precum și, în anumite cazuri, în restricționarea comerțului cu anumite bunuri și servicii. Scopul acestor restricții este de a atinge obiectivele politicii externe și de securitate comune a Uniunii, care includ în special menținerea păcii, consolidarea securității internaționale și consolidarea și sprijinirea democrației, a universalității și indivizibilității drepturilor omului și a libertăților fundamentale, respectarea demnității umane, a principiilor egalității și solidarității, a principiilor Cartei Organizației Națiunilor Unite și ale dreptului internațional (articolul 21 din Tratatul privind Uniunea Europeană).

Sanctiunile UE sunt direcționate, concentrându-se asupra persoanelor sau a entităților ale căror acțiuni pun în pericol valorile menționate mai sus și evitând în același timp consecințele negative asupra populației civile. În special, sanctiunile UE nu sunt menite să blocheze sau să împiedice furnizarea ajutoarelor umanitare, nici asistența medicală. Măsurile UE respectă toate obligațiile care decurg din dreptul internațional, în special dreptul internațional al drepturilor omului, dreptul internațional al refugiaților și dreptul internațional umanitar¹.

Sanctiunile pot afecta capacitatea țărilor de a combate COVID-19 prin impactul lor asupra achiziției anumitor bunuri și tehnologii, fie deoarece astfel de bunuri fac obiectul unor restricții (de exemplu produsele cu dublă utilizare care pot fi folosite și în scopuri militare), fie deoarece persoanele implicate în achiziționarea acestora fac obiectul unor sancțiuni. În plus, ar putea exista un efect indirect, dar semnificativ, cauzat de reticenta anumitor operatori de a se angaja în tranzacții legate de o țară sau de o persoană care face obiectul unor sancțiuni, chiar dacă tranzacțiile respective sunt legitime (conformitate excesivă), de teama unor încălcări accidentale ale sancțiunilor sau din cauza lipsei interesului economic pentru angajarea în astfel de tranzacții, date fiind riscurile aferente acestora. În plus, persoanele sau entitățile vizate de măsuri restrictive pot transfera populației civile consecințele economice ale sancțiunilor internaționale care le sunt impuse, sporind astfel dificultățile cu care se confruntă populația civilă care nu face obiectul acestor măsuri.

Sanctiunile UE în vigoare și listele complete de persoane și entități desemnate în temeiul regimului de sancțiuni al UE se regăsesc în harta de sancțiuni a UE². Lista persoanelor și a entităților este, de asemenea, disponibilă în Baza de date a UE privind sancțiunile financiare³. Ambele instrumente pot fi accesate în mod liber de către operatorii umanitari.

¹ Concluziile Consiliului privind ajutorul umanitar și dreptul internațional umanitar – Bruxelles, 25 noiembrie 2019, ref. 14487/19 (<https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14487-2019-INIT/ro/pdf>). Concluziile Consiliului referitoare la Comunicarea Comisiei către Parlamentul European și Consiliu privind acțiunea umanitară a UE: Noi provocări, aceleași principii – Bruxelles, 20 mai 2021, Ref. 8966/21 (<https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-8966-2021-INIT/ro/pdf>).

² <https://www.sanctionsmap.eu/>. Sursa oficială a dreptului UE este *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, care, în caz de conflict, prevalează asupra Hărții sancțiunilor.

³ <https://webgate.ec.europa.eu/fsd/fsf>.

PRINCIPII GENERALE

- ✓ Sancțiunile UE nu sunt menite să blocheze sau să împiedice furnizarea ajutoarelor umanitare. Orice acțiune care nu este interzisă în mod explicit de sancțiunile UE este considerată permisă, cu excepția cazului în care se prevede altfel de către o autoritate națională competentă (ANC). Conformitatea excesivă nu ar trebui să ducă la subminarea furnizării de ajutoare umanitare.
- ✓ Pentru a putea furniza ajutoare umanitare, sancțiunile UE pot conține excepții care permit efectuarea unor acțiuni în mod normal restricționate. În contextul combaterii pandemiei de COVID-19, activitățile restricționate pot fi autorizate în mod excepțional chiar și în absența unor excepții explicite, dacă nu există alte mijloace pentru a asigura furnizarea de ajutoare umanitare.
- ✓ Operatorii umanitari sunt cei care trebuie să dovedească ANC relevante că sunt îndeplinite condițiile pentru aplicarea excepțiilor existente sau, în absența unor astfel de excepții, că singura opțiune disponibilă pentru a furniza ajutoare umanitare persoanelor aflate în dificultate este recurgerea la activități restricționate. ANC ar trebui să ofere îndrumările necesare cu privire la modalitatea de a obține derogări umanitare. Atunci când se solicită o derogare, cererea trebuie prelucrată cu rapiditate.
- ✓ Comisia invită statele membre să creeze un punct de contact pentru derogările umanitare și să coopereze strâns în contextul combaterii pandemiei de COVID-19.

Scopul prezentei note de orientare este să ofere orientări practice, sub formă de întrebări și răspunsuri, cu privire la respectarea sancțiunilor UE în cazul furnizării de ajutoare umanitare, în special de asistență medicală, pentru a combate pandemia de COVID-19⁴. Prezenta notă de orientare se adresează tuturor actorilor care sunt supuși jurisdicției UE implicați în astfel de activități. În primul rând, orientările sunt menite să vină în ajutorul autorităților competente ale statelor membre ale UE (denumite în continuare „ANC”). Acestea sunt organisme naționale desemnate de statele membre pentru a gestiona sancțiunile UE la nivel național. ANC-urile sunt invitate să evalueze cererile de derogare, să răspundă la întrebări sau să colaboreze în orice alt mod cu operatorii aflați sub jurisdicția lor în contextul activităților umanitare. În al doilea rând, orientările sunt menite să ofere clarificări operatorilor publici și privați care trebuie să respecte sancțiunile UE și care sunt implicați în furnizarea de ajutoare umanitare către

⁴ Prezenta notă completează și trebuie coroborată cu celelalte documente de orientare aplicabile privind punerea în aplicare a măsurilor restrictive ale UE publicate de Comisia Europeană (denumită în continuare „Comisia”) și de autoritățile naționale competente (denumite în continuare „ANC”) ale statelor membre, precum și cu Bunele practici de aplicare eficientă a măsurilor restrictive publicate de Consiliul Uniunii Europene (<http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-8519-2018-INIT/ro/pdf>).

populație pentru combaterea pandemiei de COVID-19 (denumiți în continuare „operatori umanitari”). Printre operatorii umanitari se numără donatorii, organizațiile internaționale, băncile și alte instituții financiare – atunci când sunt implicate în tranzacții care sprijină furnizarea de ajutoare umanitare –, precum și organizațiile neguvernamentale (ONG-uri) și sectorul nonprofit.

Pentru îndrumări suplimentare, operatorii umanitari ar trebui să se adreseze ANC din statul lor membru. Comisia rămâne la dispoziția ANC-urilor pentru sprijin⁵ și orice alte întrebări și invită statele membre să creeze un „punct de contact” pentru derogările umanitare în contextul combaterii pandemiei de COVID-19, în plus față de punctul de contact de la nivelul UE instituit de Comisie la 30 martie 2021⁶. Comisia este pregătită să sprijine statele membre în această privință, pentru a asigura punerea în aplicare uniformă a legislației UE.

Întrebările de mai jos au fost colectate în cursul interacțiunilor cu ANC-urile, cu operatorii umanitari și cu alte părți interesate de la nivel internațional, de la începutul crizei provocate de pandemia de COVID-19.

Prezenta notă înlocuiește Comunicarea C(2020) 7983 final a Comisiei, adoptată la luni, 16 noiembrie 2020, care includea capitole referitoare la Iran, Nicaragua, Siria și Venezuela. Respectivele capitole rămân neschimbate.

⁵ RELEX-SANCTIONS@ec.europa.eu.

⁶ [EC-SANCTIONS-HUMANITARIAN-CONTACT-POINT@ec.europa.eu](https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/banking-and-finance/international-relations/restrictive-measures-sanctions/eu-level-contact-point-humanitarian-aid-environments-subject-eu-sanctions_ro). A se vedea, de asemenea https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/banking-and-finance/international-relations/restrictive-measures-sanctions/eu-level-contact-point-humanitarian-aid-environments-subject-eu-sanctions_ro.

Cuprins

CLARIFICARE PRIVIND VACCINURILE ȘI MIJLOACELE TERAPEUTICE VIZÂND COVID-19.....	5
SANCTIUNILE UE ÎMPOTRIVA TERORISMULUI	6
I. INTERDICȚIA DE A PUNE FONDURI ȘI RESURSE ECONOMICE LA DISPOZIȚIA PERSOANELOR SAU A ENTITĂȚILOR DESEMNAȚE.....	8
II. RESTRICȚII LA IMPORT ȘI LA EXPORT	11
III. ALTE ÎNTREBĂRI.....	12
IV. ALTE ACTE LEGISLATIVE.....	14
IRAN	17
I. INTERDICȚIA DE A PUNE FONDURI ȘI RESURSE ECONOMICE LA DISPOZIȚIA PERSOANELOR DESEMNAȚE	19
II. RESTRICȚII LA IMPORT ȘI LA EXPORT	22
IV. ALTE ÎNTREBĂRI.....	24
V. ALTE ACTE LEGISLATIVE.....	26
NICARAGUA	28
I. INTERDICȚIA DE A PUNE FONDURI ȘI RESURSE ECONOMICE LA DISPOZIȚIA PERSOANELOR DESEMNAȚE	29
II. RESTRICȚII LA IMPORT ȘI LA EXPORT	32
III. ALTE ÎNTREBĂRI.....	32
IV. ÎNTREBĂRI PROCEDURALE.....	33
SIRIA.....	36
I. INTERDICȚIA DE A PUNE FONDURI ȘI RESURSE ECONOMICE LA DISPOZIȚIA PERSOANELOR DESEMNAȚE	37
II. RESTRICȚII LA IMPORT ȘI LA EXPORT	39
III. ALTE RESTRICȚII	42
IV. ÎNTREBĂRI PROCEDURALE.....	45
VENEZUELA	49
I. INTERDICȚIA DE A PUNE FONDURI ȘI RESURSE ECONOMICE LA DISPOZIȚIA PERSOANELOR DESEMNAȚE	50
II. RESTRICȚII LA IMPORT ȘI LA EXPORT	52
III. ALTE ÎNTREBĂRI.....	53
IV. ALTE ACTE LEGISLATIVE.....	55

CLARIFICARE PRIVIND VACCINURILE ȘI MIJLOACELE TERAPEUTICE VIZÂND COVID-19

Termenul „medicamente” utilizat în prezenta notă de orientare include vaccinurile împotriva coronavirusurilor asociate SARS (specia SARS-CoV)⁷ și mijloacele terapeutice vizând COVID-19⁸ ambalate pentru utilizare individuală. Termenul „asistență medicală” include activitățile medicale de administrare a vaccinurilor și a mijloacelor terapeutice sus-menționate. Termenul „spitale sau infrastructuri temporare ori operațiuni de salubritate pentru combaterea pandemiei de COVID-19” include orice unitate mobilă sau infrastructură de administrare a vaccinurilor și a mijloacelor terapeutice sus-menționate.

⁷ Operatorii umanitari care nu sunt siguri dacă un medicament este considerat un vaccin ar trebui să solicite informații de la producător și/sau exportator. Vaccinurile împotriva coronavirusurilor asociate cu SARS se încadrează la codul NC 3002 20 10, partea a doua, secțiunea VI, capitolul 30, anexa I la Regulamentul (CEE) nr. 2658/87 al Consiliului privind Nomenclatura tarifară și statistică și Tariful vamal comun, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2020/2159 al Comisiei din 16 decembrie 2020 (JO L 431 21.12.2020, p. 34). În cazul în care există îndoieli, operatorii umanitari ar trebui să contacteze, de asemenea, ANC. A se vedea, de asemenea <https://www.ema.europa.eu/en/human-regulatory/overview/public-health-threats/coronavirus-disease-covid-19/treatments-vaccines/covid-19-vaccines>

⁸ A se vedea în special secțiunea privind tratamentele împotriva COVID-19 de pe site-ul web al Agenției Europene pentru Medicamente, la adresa <https://www.ema.europa.eu/en/human-regulatory/overview/public-health-threats/coronavirus-disease-covid-19/treatments-vaccines/covid-19-treatments>; pagina cu întrebări și răspunsuri a Comisiei: Strategia privind mijloacele terapeutice împotriva COVID-19, 29 iunie 2021, la adresa https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/qanda_21_3301

SANCTIUNILE UE ÎMPOTRIVA TERORISMULUI

REFERINTE JURIDICE

- Regulamentul (CE) nr. 881/2002 al Consiliului din 27 mai 2002 de instituire a unor măsuri restrictive specifice împotriva anumitor persoane și entități asociate cu ISIL (Da'esh) și cu organizația Al-Qaida („Regulamentul împotriva Al-Qaida și ISIL bazat pe deciziile ONU”)⁹,
- Regulamentul (UE) 2016/1686 al Consiliului din 20 septembrie 2016 de instituire a unor măsuri restrictive suplimentare împotriva ISIL (Da'esh) și Al-Qaida și a persoanelor fizice și juridice, entităților sau organismelor asociate cu acestea („Regulamentul autonom al UE împotriva Al-Qaida și ISIL”)¹⁰ și
- Regulamentul (CE) nr. 2580/2001 al Consiliului din 27 decembrie 2001 privind măsuri restrictive specifice îndreptate împotriva anumitor persoane și entități în vederea combaterii terorismului („Regulamentul autonom al UE privind combaterea terorismului”)¹¹,

definite în mod colectiv drept „Regulamentele UE privind sancțiunile împotriva terorismului”¹².

Regulamentele UE privind sancțiunile împotriva terorismului sunt reprezentate de cele trei acte legislative menționate mai sus. Primul dintre ele este Regulamentul împotriva Al-Qaida și ISIL bazat pe deciziile ONU, care transpune în dreptul UE rezoluțiile Consiliului de Securitate al ONU (RCS) adoptate în timpul scurs de la Rezoluțiile capitale ale Consiliului de Securitate 1267/1999 și 1390/2002¹³. Acest regulament impune măsuri restrictive împotriva anumitor persoane și entități asociate cu Osama bin Laden și Al-Qaida. În 2015, Consiliul de Securitate a extins domeniul de aplicare al sancțiunilor la persoanele și entitățile asociate cu Statul Islamic în Irak și Levant [„ISIL (Da'esh)”].

⁹ JO L 139, 29.5.2002, p. 9.

¹⁰ JO L 255, 21.9.2016, p. 1.

¹¹ JO L 344, 28.12.2001, p. 70.

¹² Regulamentul (UE) nr. 753/2011 al Consiliului din 1 august 2011 privind măsuri restrictive îndreptate împotriva anumitor persoane, grupuri, întreprinderi și entități având în vedere situația din Afganistan nu este inclus în prezenta notă de orientare. Motivul este faptul că regimul inițial al ONU instituit prin Rezoluția Consiliului de Securitate 1267 (1999), care se referea atât la talibani, cât și la Al-Qaida a fost împărțit în două în 2011 prin Rezoluțiile Consiliului de Securitate 1989 (2011) și 1988 (2011). Rezoluția 1988 (2011) a Consiliului de Securitate a instituit un regim separat împotriva persoanelor și entităților asociate cu talibanii și reprezentând o amenințare la adresa păcii, stabilității și securității Afganistanului. Acest regim de sancțiuni este transpus în legislația UE prin Regulamentul (UE) nr. 753/2011 al Consiliului.

¹³ Rezoluția 1267 (1999) adoptată de Consiliul de Securitate la a 4051-a întrunire a sa, din 15 octombrie 1999 [S/RES/1267 (1999)]. Rezoluția 1390 (2002) adoptată de Consiliul de Securitate la a 4452-a întrunire a sa, din 16 ianuarie 2002 [S/RES/1390 (2002)].

Al doilea act este Regulamentul autonom al UE împotriva Al-Qaida și ISIL, prin care se adoptă măsuri autonome de combatere a amenințării de terorism internațional reprezentată de ISIL (Da'esh) și Al-Qaeda, care permite Uniunii să impună sancțiuni împotriva persoanelor fizice și juridice, entităților sau organismelor asociate cu acestea, în plus față de sancțiunile introduse de Regulamentul privind Al-Qaida și ISIL bazat pe deciziile ONU.

Al treilea act este Regulamentul autonom al UE privind combaterea terorismului, pe care Uniunea l-a adoptat pentru a pune în aplicare RCSONU 1373/2001¹⁴. Acesta instituie un regim de sancțiuni împotriva persoanelor și entităților care comit sau încearcă să comită acte de terorism ori care participă la astfel de acte sau facilitează comiterea acestora. În temeiul acestuia, Uniunea a adoptat o listă a persoanelor și entităților care fac obiectul sancțiunilor, care completează legislația menționată anterior.

Sancțiunile prevăzute în Regulamentele UE privind sancțiunile împotriva terorismului includ înghețarea activelor și interdicția de a pune la dispoziție, în mod direct sau indirect, fonduri sau resurse economice pentru persoanele fizice sau juridice, entitățile sau organisme incluse în anexele relevante sau în beneficiul acestora¹⁵.

Regulamentele UE privind sancțiunile împotriva terorismului sunt specifice, au obiective clare și vizează anumite persoane fizice și juridice, entități sau organisme care sunt angajate în activități de terorism național sau internațional. **Regulamentele UE privind sancțiunile împotriva terorismului nu vizează medicamentele, echipamentele medicale și asistența medicală acordate populației în ansamblu. Echipamentele medicale ca atare, inclusiv buteliile de oxigen, aparatele de protecție respiratorie, echipamentele personale de protecție (PPE) și ventilatoarele mecanice, precum și medicamentele și alte articole medicale necesare pentru combaterea pandemiei de COVID-19 nu fac obiectul restricțiilor privind exportul, furnizarea, finanțarea sau utilizarea lor prevăzute în Regulamentele UE privind sancțiunile împotriva terorismului.** Prin urmare, este puțin probabil ca Regulamentele UE privind sancțiunile împotriva terorismului să interfereze cu ajutorul umanitar pentru combaterea pandemiei de COVID-19 destinat persoanelor din zonele în care acționează persoane fizice și juridice, entități sau organisme desemnate.

Totuși, în cazuri specifice și foarte limitate, exportul, furnizarea sau finanțarea articolelor de care au nevoie operatorii umanitari pot fi afectate indirect de înghețarea fondurilor sau a resurselor economice ale anumitor persoane fizice și juridice, entități, grupuri și organisme (denumite în continuare „persoane sau entități desemnate”) care se poate întâmpla să fie implicate în tranzacțiile relevante.

Ca regulă generală, **Regulamentele UE privind sancțiunile împotriva terorismului nu permit punerea la dispoziția persoanelor desemnate a unor fonduri și resurse economice, deși există o serie de derogări de la această interdicție (a se vedea secțiunea I). Cu toate acestea, în conformitate cu dreptul internațional umanitar, în**

¹⁴ Rezoluția 1373 (2001) adoptată de Consiliul de Securitate la a 4385-a întrunire a sa, din 28 septembrie 2001 [S/RES/1373 (2001)].

¹⁵ A se vedea secțiunea I.

cazul în care nu sunt disponibile alte opțiuni, sancțiunile UE nu ar trebui să împiedice furnizarea de ajutoare umanitare.

Sunt permise, în principiu, activități auxiliare necesare pentru a sprijini furnizarea de dispozitive medicale (de exemplu, transportul de dispozitive medicale, schimb valutar și depozitare), sub rezerva condițiilor de mai sus.

I. INTERDICȚIA DE A PUNE FONDURI ȘI RESURSE ECONOMICE LA DISPOZIȚIA PERSOANELOR SAU A ENTITĂȚILOR DESEMNAȚE¹⁶

1. Operatorii umanitari sunt autorizați să colaboreze cu persoane sau entități desemnate dacă acest lucru este necesar pentru furnizarea de asistență umanitară populației civile în contextul pandemiei de COVID-19?

Da. Operatorii umanitari pot colabora cu persoane sau entități desemnate dacă acest lucru este necesar pentru a organiza furnizarea ajutoarelor umanitare într-un mod sigur și eficient.

Prin urmare, în cazul în care o persoană desemnată este implicată într-o tranzacție umanitară, acest lucru nu înseamnă în mod automat că trebuie să se renunțe la efectuarea tranzacției. În măsura în care niciun fond și nicio resursă economică nu se pun la dispoziția unei persoane desemnate, Regulamentele UE privind sancțiunile împotriva terorismului nu interzic colaborarea cu aceste persoane.

2. Cum pot operatorii umanitari să se asigure că nu pun fonduri sau resurse economice la dispoziția persoanelor sau entităților desemnate atunci când furnizează ajutoare pentru combaterea pandemiei de COVID-19?

Operatorii umanitari ar trebui să fi instituit deja procedurile obligatorii în vederea efectuării verificărilor necesare pentru a se asigura că partenerii implicați în furnizarea de ajutoare umanitare nu sunt desemnați în temeiul regimului de sancțiuni al UE. În contextul acordării de asistență pentru combaterea răspândirii COVID-19, operatorii umanitari ar trebui să acorde o atenție deosebită persoanelor sau entităților desemnate care exercită un control semnificativ asupra unei zone geografice în care se va acorda ajutor umanitar sau care supraveghează o astfel de zonă, în special în cazul în care pot restricționa accesul la aceasta¹⁷. Se includ în această categorie actorii desemnați nestatali și persoanele și entitățile care au un rol oficial sau neoficial în administrațiile locale sau

¹⁶ Anexele I și Ia la Regulamentul privind Al-Qaida și ISIL bazat pe deciziile ONU, anexa I la Regulamentul autonom privind Al-Qaida și ISIL și lista prevăzută la articolul 2 alineatul (3) din Regulamentul autonom al UE privind combaterea terorismului enumeră persoanele fizice și juridice, entitățile, grupurile și organismele desemnate în temeiul sancțiunilor UE. Aceste liste se regăsesc în Harta sancțiunilor UE (<https://www.sanctionsmap.eu>) și în Baza de date a UE privind sancțiunile financiare (<https://webgate.ec.europa.eu/fsd/fsf>), ambele putând fi accesate în mod liber. Aceste liste sunt actualizate periodic. Sursa oficială a dreptului UE este *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, care, în caz de conflict, prevalează.

¹⁷ Cu titlu de exemplu, mențiunea „Jama’atu Ahlis Sunna Lidda’Awati Wal-Jihad”, anexa I la Regulamentul împotriva Al-Qaida și ISIL bazat pe deciziile ONU.

care pot influența aceste administrații¹⁸. Operatorii umanitari trebuie, de asemenea, să acorde atenție persoanelor și entităților desemnate care se presupune că acționează în domeniile activităților de caritate sau ajutorului umanitar¹⁹, precum și celor care furnizează servicii complementare ajutorului umanitar, cum ar fi logistica, serviciile medicale, securitatea sau serviciile monetare²⁰, în special dacă dețin un monopol legal sau *de facto* în aceste sectoare specifice.

Deși ar trebui să se acorde o atenție deosebită actorilor care își desfășoară activitatea în zona geografică specifică în care urmează să fie furnizat ajutorul umanitar, unele persoane care fac obiectul desemnării pot acționa dintr-un alt loc²¹ (a se vedea, de asemenea, întrebarea 15).

Operatorii umanitari ar trebui, de asemenea, să se asigure că fondurile și resursele economice, inclusiv echipamentele medicale, nu sunt deturnate de persoane sau entități desemnate. Acest lucru implică adoptarea măsurilor de precauție și a verificărilor necesare pentru a se asigura faptul că fondurile și resursele economice nu sunt confiscate de astfel de persoane (de exemplu actori nestatali înarmați desemnați) și că materialele medicale furnizate sunt utilizate conform destinației lor umanitare.

Operatorii umanitari, în special cei aflați cel mai aproape de partenerii și de subcontractanții externi, ar trebui să colecteze cât mai multe informații posibil în mod rezonabil și să aducă la cunoștința partenerilor lor, de preferat pe cale contractuală, faptul că persoanelor sau entităților desemnate nu trebuie să li se furnizeze sau că acestea nu trebuie să beneficieze de fonduri sau resurse economice. Utilizarea tipurilor informale de transferuri de bani, cum ar fi havaleh/hawala/xawala/xawilaad/hundi sau alte tipuri de transfer de bani în numerar intră, de asemenea, sub incidența acestei interdicții.

Conform articolului 2 alineatul (4) din Regulamentul împotriva Al-Qaida și ISIL bazat pe deciziile ONU și cu articolul 12 alineatul (2) din Regulamentul autonom al UE împotriva Al-Qaida și ISIL, acțiunile întreprinse de operatorii umanitari care încalcă măsurile restrictive stabilite în regulamentele menționate nu angajează răspunderea acestora în cazul în care aceștia nu au știut și nu au avut niciun motiv întemeiat să suspecteze că acțiunile lor ar încălca interdicțiile în cauză. În acest sens, sancțiunile UE nu ar trebui să conducă la o conformitate excesivă. În special, acestea nu ar trebui interpretate ca

¹⁸ Cu titlu de exemplu, mențiunea „ Hamas (inclusiv Hamas-Izz al-Din al-Qassem)”, lista prevăzută la articolul 2 alineatul (3) din Regulamentul autonom al UE privind combaterea terorismului.

¹⁹ Cu titlu de exemplu, mențiunea „Global Relief Foundation”, mențiunea „Al-Haramain & Al Masjed Al-Aqsa Charity Foundation Al-Haramain”, precum și sucursalele „Al-Haramain” și rubrica „Wafa Humanitarian Organisation”, anexa I la Regulamentul împotriva Al-Qaida și ISIL bazat pe deciziile ONU.

²⁰ Cu titlu de exemplu, mențiunea „Al-Kawthar Money Exchange”, mențiunea „Selselat Al-Thahab” și mențiunea „Hanifa Money Exchange Office”, anexa I la Regulamentul împotriva Al-Qaida și ISIL bazat pe deciziile ONU.

²¹ Cu titlu de exemplu, mențiunea „Benevolence International Fund (alias Benevolent International Fund, (b) BIF-Canada)”; adresa: 2465, Cawthra Road, Unit 203, Mississauga, Ontario, L5A 3P2 Canada; PO box 1508, Station B, Mississauga, Ontario, L4Y 4G2 Canada; PO box 40015, 75, King Street South, Waterloo, Ontario, N2J 4V1 Canada; 92, King Street, 201, Waterloo, Ontario, N2J 1P5 Canada, anexa I la Regulamentul împotriva Al-Qaida și ISIL bazat pe deciziile ONU.

impunând operatorilor umanitari să depună eforturi nerealiste pentru a colecta dovezi sau pentru a dovedi un fapt negativ.

Operatorii umanitari au obligația de a canaliza ajutorul umanitar prin intermediul unor persoane care nu sunt desemnate în conformitate cu Regulamentele UE privind sancțiunile împotriva terorismului (a se vedea secțiunea IV). În conformitate cu dreptul internațional umanitar, în cazul în care nu sunt disponibile alte opțiuni, furnizarea de ajutoare umanitare nu ar trebui împiedicată de sancțiuni ale UE. Cu toate acestea, acest lucru este puțin probabil în cazul de față, având în vedere că Regulamentele UE privind sancțiunile împotriva terorismului vizează persoane sau entități desemnate responsabile de acte de terorism național și internațional.

În cazul în care există îndoieli, operatorii umanitari ar trebui să contacteze autoritatea națională competentă relevantă²² pentru a verifica dacă procedurile lor respectă clauza antieludare prevăzută în Regulamentele UE privind sancțiunile împotriva terorismului²³. ANC-urile ar trebui să le ofere operatorilor umanitari orientări clare și prompte în această privință.

3. Este posibil ca medicamentele, echipamentele medicale, dezinfectanții și echipamentele de protecție să reprezinte „resurse economice”?

Da. Conform definiției din Regulamentele UE privind sancțiunile împotriva terorismului²⁴ și din Orientările privind punerea în aplicare și evaluarea măsurilor restrictive (sancțiunilor)²⁵, „resurse economice” înseamnă orice fel de resurse, corporale sau necorporale, mobiliare sau imobiliare, *care nu sunt fonduri, dar pot fi utilizate pentru obținerea de fonduri, bunuri sau servicii*. Furnizarea unor loturi de medicamente, echipamente medicale și dezinfectanți unei persoane desemnate îi permite acesteia, de exemplu, să vândă bunurile în cauză și să obțină fonduri în schimbul lor. Prin urmare, o astfel de furnizare echivalează cu punerea de resurse economice la dispoziția unei persoane sau entități desemnate sau în beneficiul acesteia. Acest lucru ar putea avea loc atunci când dispozitive medicale sunt furnizate unor persoane sau entități desemnate care desfășoară activități caritabile sau într-o zonă care este *de facto* controlată de o persoană sau entitate desemnată. Punerea de resurse economice la dispoziția unei persoane sau entități desemnate sau în beneficiul acesteia necesită o autorizație prealabilă din partea ANC.

²² Listele ANC-urilor sunt disponibile în anexa II la Regulamentul împotriva Al-Qaida și ISIL bazat pe deciziile ONU, anexa II la Regulamentul autonom al UE împotriva Al-Qaida și ISIL și anexa la Regulamentul autonom al UE privind combaterea terorismului.

²³ Articolul 4) din Regulamentul împotriva Al-Qaida și ISIL bazat pe deciziile ONU, articolul 11 din Regulamentul autonom al UE împotriva Al-Qaida și ISIL, articolul 3 din Regulamentul autonom al UE privind combaterea terorismului.

²⁴ Articolul 1 alineatul (2) din Regulamentul împotriva Al-Qaida și ISIL bazat pe deciziile ONU, articolul 1 litera (b) din Regulamentul autonom al UE împotriva Al-Qaida și ISIL, articolul 1 alineatul (1) din Regulamentul autonom al UE privind combaterea terorismului.

²⁵ Orientări privind punerea în aplicare și evaluarea măsurilor restrictive (sancțiunilor), publicate de Consiliul Uniunii Europene, punctul 61, p. 26, ref. 5664/18, 4 mai 2018. (<https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-5664-2018-INIT/ro/pdf>).

Cu toate acestea, furnizarea unor articole izolate din produsele menționate mai sus unei persoane desemnate pentru uzul propriu sau pentru protecția proprie nu echivalează cu punerea la dispoziția acesteia a unor resurse economice. În plus, Regulamentele UE privind sancțiunile împotriva terorismului conțin derogări care permit ANC-urilor să autorizeze punerea la dispoziție de fonduri sau resurse economice dacă acestea sunt necesare pentru satisfacerea nevoilor de bază ale persoanelor desemnate și ale membrilor de familie care se află în întreținerea acestora, inclusiv prin plăți necesare pentru achitarea unor cheltuieli legate de alimente, medicamente și tratamente medicale²⁶.

4. Furnizarea de asistență medicală poate însemna „punerea de resurse economice la dispoziția” unor persoane desemnate?

În principiu, se consideră că asistența medicală (cu alte cuvinte de servicii medicale și articole conexe, cum ar fi medicamente pentru uz personal) furnizată unor persoane infectate sau suspectate că sunt infectate cu COVID-19 nu are o valoare economică intrinsecă și nu poate fi preschimbată în fonduri sau resurse economice. În consecință, aceasta nu constituie o resursă economică și, prin urmare, implicarea unei persoane desemnate în furnizarea unei astfel de asistențe medicale nu reprezintă o încălcare a Regulamentelor UE privind sancțiunile împotriva terorismului.

Pentru cazul specific în care o persoană desemnată se întâmplă să fie implicată în lanțul care duce la furnizarea de asistență umanitară, a se vedea întrebarea 1. În ceea ce privește asigurarea faptului că nu se pun la dispoziția persoanelor sau a entităților desemnate fonduri sau resurse economice, de exemplu în cazul în care persoane sau entități desemnate percep beneficiarilor unei astfel de asistențe medicale taxe pentru serviciul furnizat sau obțin orice resursă economică în beneficiul propriu în contextul furnizării de asistență medicală, a se vedea întrebarea 2.

5. Operatorii umanitari pot furniza fonduri organizațiilor locale în scopul combaterii pandemiei de COVID-19 în zonele geografice în care acționează persoane sau entități desemnate în conformitate cu Regulamentele UE privind sancțiunile împotriva terorismului?

Da. Pentru cazul specific în care o persoană sau o entitate desemnată se întâmplă să fie implicată în lanțul care duce la furnizarea de ajutoare umanitare, a se vedea întrebarea 1. În ceea ce privește asigurarea faptului că nu se pun la dispoziția persoanelor sau a entităților desemnate fonduri sau resurse economice, a se vedea și întrebarea 2.

II. RESTRICȚII LA IMPORT ȘI LA EXPORT

6. Vânzarea, furnizarea, transferul sau exportul de produse și tehnologii furnizate în scopuri umanitare pentru combaterea pandemiei de COVID-19 este autorizat(ă) în conformitate cu Regulamentele UE privind sancțiunile împotriva terorismului?

Da. Sancțiunile UE prevăzute în Regulamentele UE privind sancțiunile împotriva terorismului sunt specifice, au obiective clare și vizează anumite persoane prin înghețarea

²⁶ Articolul 2a alineatul (1) litera (a) din Regulamentul împotriva Al-Qaida și ISIL bazat pe deciziile ONU, articolul 5 litera (a) din Regulamentul autonom al UE împotriva Al-Qaida și ISIL, articolul 5 alineatul (2) punctul 1 din Regulamentul autonom al UE privind combaterea terorismului.

activelor lor și prin interzicerea punerii la dispoziția acestora a fondurilor sau resurselor economice. Vânzarea, furnizarea, transferul sau exportul oricăror bunuri către zone geografice în care acționează persoane și entități desemnate în temeiul Regulamentelor UE privind sancțiunile împotriva terorismului nu sunt restricționate ca atare. Aceasta înseamnă că, în general, sancțiunile UE împotriva terorismului nu afectează vânzarea, furnizarea, transferul sau exportul de produse și tehnologii pentru combaterea pandemiei de COVID-19. În acest context, „produsele și tehnologiile” includ, printre altele, echipamente personale de protecție (PPE), ventilatoare mecanice sau aparate mecanice de protecție respiratorie în scopuri medicale (respirație asistată) și alte dispozitive medicale pentru combaterea COVID-19, precum și kituri de testare pentru depistarea COVID-19 (cum ar fi kitul de reacție în lanț în timp real a polimerazei – qRT-PCR KIT), medicamente, dezinfectanți, detergenți sau produse chimice.

Pentru cazul specific în care o persoană sau o entitate desemnată se întâmplă să fie implicată în lanțul care duce la furnizarea acestor produse și tehnologii destinate ajutoarelor umanitare, a se vedea întrebarea 1. În ceea ce privește asigurarea faptului că nu se pun la dispoziția persoanelor sau a entităților desemnate fonduri sau resurse economice, a se vedea și întrebarea 2.

III. ALTE ÎNTREBĂRI

7. În cazul în care scopul este de a sprijini ajutorul umanitar pentru combaterea pandemiei de COVID-19, băncile din UE pot deschide un nou cont bancar la instituții de credit sau financiare din zonele geografice în care acționează persoane și entități desemnate în temeiul Regulamentelor UE privind sancțiunile împotriva terorismului?

Da. Regulamentele UE privind sancțiunile împotriva terorismului permit desfășurarea de activități bancare, cu condiția ca instituția financiară să nu fie o entitate desemnată. Aceasta include inclusiv stabilirea de noi relații bancare corespondente și crearea de noi întreprinderi comune. De asemenea, băncilor li se permite să deschidă birouri, sucursale și filiale în zonele respective. În prezent, nicio instituție financiară nu face obiectul unor măsuri restrictive în temeiul sancțiunilor UE împotriva terorismului²⁷.

8. Pot cetățenii UE să călătorească în zone geografice în care acționează persoane sau entități desemnate în temeiul regulamentelor UE privind sancțiunile împotriva terorismului pentru a oferi asistență medicală în vederea combaterii pandemiei de COVID-19?

Da. În principiu, nicio dispoziție din Regulamentele UE privind sancțiunile împotriva terorismului nu interzice călătoriile în zonele geografice în care își desfășoară activitatea persoane și entități desemnate în temeiul regulamentelor respective.

Pentru cazul specific în care o persoană sau o entitate desemnată se întâmplă să fie implicată în lanțul care duce la furnizarea de ajutoare umanitare, a se vedea întrebarea 1. În ceea ce privește asigurarea faptului că nu se pun la dispoziția persoanelor sau a entităților desemnate fonduri sau resurse economice, a se vedea și întrebarea 2.

²⁷ Cu toate acestea, operatorii umanitari ar trebui să acorde atenție întreprinderilor de servicii monetare desemnate în temeiul Regulamentelor UE privind sancțiunile împotriva terorismului (a se vedea nota de subsol 20).

9. Operatorii umanitari pot achiziționa combustibil, închiria vehicule sau utiliza servicii de transport private pentru transportarea de echipamente medicale în scopul combaterii pandemiei de COVID-19 în zonele geografice în care acționează persoane sau entități desemnate în conformitate cu Regulamentele UE privind sancțiunile împotriva terorismului?

Da. Pentru cazul specific în care o persoană sau o entitate desemnată se întâmplă să fie implicată în lanțul care duce la furnizarea de ajutoare umanitare, a se vedea întrebarea 1. În ceea ce privește asigurarea faptului că nu se pun la dispoziția persoanelor sau a entităților desemnate fonduri sau resurse economice, a se vedea și întrebarea 2.

10. Operatorii umanitari pot contribui la transferul sau evacuarea persoanelor afectate de pandemia de COVID-19 către alte locuri din interiorul sau din afara zonelor geografice în care acționează persoane sau entități desemnate în temeiul Regulamentelor UE privind sancțiunile împotriva terorismului?

Da. Pentru cazul specific în care o persoană sau o entitate desemnată se întâmplă să fie implicată în lanțul care duce la transferul persoanelor afectate de COVID-19, a se vedea întrebarea 1. În ceea ce privește asigurarea faptului că nu se pun la dispoziția persoanelor sau a entităților desemnate fonduri sau resurse economice în procesul care duce la transferul persoanelor afectate de COVID-19, a se vedea și întrebarea 2.

11. Operatorii umanitari pot finanța sau participa la construcția de spitale sau infrastructuri temporare ori operațiuni de salubritate pentru combaterea pandemiei de COVID-19 în zonele geografice în care acționează persoane sau entități desemnate în conformitate cu Regulamentele UE privind sancțiunile împotriva terorismului?

Da. Pentru cazul specific în care o persoană sau o entitate desemnată se întâmplă să fie implicată în construcție și/sau obține beneficii economice din aceasta, a se vedea întrebarea 1. Un astfel de caz ar putea fi, de exemplu, acela în care persoana desemnată percepe o taxă pentru accesul la infrastructura temporară sau dacă rămâne proprietara acesteia după încetarea crizei cauzate de pandemia de COVID-19.

12. Operatorii umanitari pot să furnizeze ajutoare umanitare dacă acestea pot fi livrate doar prin intermediul unor persoane sau entități desemnate?

Operatorii umanitari trebuie să caute întotdeauna soluții care să nu încalce sancțiunile UE. Astfel, operatorii umanitari au obligația de a canaliza ajutorul umanitar prin intermediul unor persoane care nu sunt desemnate în conformitate cu Regulamentele UE privind sancțiunile împotriva terorismului. În conformitate cu dreptul internațional umanitar, în cazul în care nu sunt disponibile alte opțiuni, furnizarea de ajutoare umanitare nu ar trebui împiedicată de sancțiuni ale UE. Cu toate acestea, acest lucru este puțin probabil, având în vedere că Regulamentele UE privind sancțiunile împotriva terorismului vizează persoane sau entități desemnate responsabile de acte de terorism național și internațional.

13. Operatorii umanitari ar trebui să efectueze o verificare a beneficiarilor finali ai ajutoarelor umanitare având legătură cu COVID-19?

Nu. În conformitate cu dreptul internațional umanitar, cu articolul 214 alineatul (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și cu principiile umanitare ale umanității, imparțialității, independenței și neutralității, ajutoarele umanitare trebuie furnizate fără

discriminare. Identificarea unei persoane drept „persoană aflată în dificultate” trebuie să fie efectuată de către operatorii umanitari pe baza acestor principii. Odată ce s-a efectuat această identificare și a devenit evident faptul că persoana aflată în dificultate este beneficiarul final, nu este necesară verificarea beneficiarului final.

IV. ALTE ACTE LEGISLATIVE

14. Operatorii umanitari au obligația de a respecta alte sancțiuni ale UE²⁸ decât Regulamentele UE privind sancțiunile împotriva terorismului atunci când furnizează ajutor pentru combaterea pandemiei de COVID-19 în zonele geografice în care acționează entități desemnate în temeiul Regulamentelor UE privind sancțiunile împotriva terorismului?

Da. Regulamentele UE privind sancțiunile împotriva terorismului vizează persoane, entități și organisme care pot fi situate în medii care fac obiectul regimurilor de sancțiuni ale UE care se axează pe zone geografice specifice (de exemplu Siria, Somalia, Iran, Yemen)²⁹. Operatorii umanitari trebuie să se asigure că furnizează ajutor umanitar în conformitate cu respectivele sancțiuni ale UE, în plus față de eventualele sancțiuni prevăzute în Regulamentele UE privind sancțiunile împotriva terorismului. De exemplu, activitățile umanitare desfășurate într-o anumită parte a teritoriului sirian controlat de un grup terorist desemnat trebuie să respecte, printre altele, măsurile restrictive aplicabile în temeiul sancțiunilor UE împotriva Siriei (a se vedea capitolul privind Siria din prezenta notă de orientare), precum și pe cele care rezultă din Regulamentele UE privind sancțiunile împotriva terorismului în temeiul cărora este desemnat grupul terorist în cauză³⁰. ANC ar trebui consultată în cazul în care există îndoieli cu privire la chestiuni legate de respectarea Regulamentelor UE privind sancțiunile împotriva terorismului și a altor regimuri de sancțiuni, de exemplu în legătură cu posibile excepții umanitare prevăzute în anumite regimuri de sancțiuni ale UE care nu sunt însă incluse în Regulamentele UE privind sancțiunile împotriva terorismului. A se vedea, de asemenea, întrebarea 17 din capitolul privind Iranul și întrebarea 23 din capitolul privind Siria din prezenta notă de orientare.

²⁸ A se vedea, de asemenea, nota de subsol 2.

²⁹ Regulamentul (UE) nr. 36/2012 al Consiliului din 18 ianuarie 2012 privind măsuri restrictive având în vedere situația din Siria și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 442/2011 (JO L 16, 19.1.2012, p. 1). Regulamentul (CE) nr. 147/2003 al Consiliului din 27 ianuarie 2003 privind anumite măsuri restrictive referitoare la Somalia (JO L 24, 29.1.2003, p. 2). Regulamentul (UE) nr. 359/2011 al Consiliului din 12 aprilie 2011 privind măsuri restrictive împotriva anumitor persoane, entități și organisme având în vedere situația din Iran (JO L 100, 14.4.2011, p. 1). Regulamentul (UE) nr. 267/2012 al Consiliului din 23 martie 2012 privind măsuri restrictive împotriva Iranului și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 961/2010 (JO L 88, 24.3.2012, p. 1). Regulamentul (UE) nr. 1352/2014 al Consiliului din 18 decembrie 2014 privind măsuri restrictive având în vedere situația din Yemen (JO L 365, 19.12.2014, p. 60).

³⁰ Cu titlu de exemplu, mențiunea „Al-Nusrah Front for the People of the Levant”, anexa I la Regulamentul împotriva Al-Qaida și ISIL bazat pe deciziile ONU, care prevede, la rubrica „Alte informații: (a) acționează în Republica Arabă Siriană.”; mențiunea „Abdallah Azzam Brigades (AAB)”, anexa I la Regulamentul împotriva Al-Qaida și ISIL bazat pe deciziile ONU, care prevede, la rubrica „Alte informații: acționează în Liban, Siria și Peninsula Arabică”.

15. Regulamentele UE privind sancțiunile împotriva terorismului nu sunt legate de nicio zonă geografică specifică. Cum pot operatorii umanitari să determine care desemnări sunt „relevante”, în temeiul Regulamentelor UE privind sancțiunile împotriva terorismului, pentru proiectele lor de ajutor umanitar?

Domeniul de aplicare al sancțiunilor UE nu este niciodată limitat la vreo zonă geografică specifică având legătură cu persoanele, entitățile sau organismele desemnate. De exemplu, interdicția de a pune fonduri la dispoziția unei persoane desemnate în temeiul Regulamentului privind Siria sau în beneficiul acesteia se aplică indiferent de locul în care se află persoana desemnată³¹. A se vedea, de asemenea, întrebarea 17 din capitolul privind Iranul și întrebarea 23 din capitolul privind Siria din prezenta notă de orientare.

Desemnarea în temeiul regulamentelor UE privind sancțiunile împotriva terorismului are drept obiect persoane, entități și organisme de naționalități diferite, care sunt situate într-o varietate de țări. Ca regulă generală, operatorii umanitari ar trebui să efectueze verificări în toate listele, deoarece nu pot presupune că doar unele dintre desemnări sunt relevante pentru proiectul lor umanitar. Acest lucru se datorează și faptului că o serie de persoane, entități și organisme desemnate în temeiul Regulamentelor UE privind sancțiunile împotriva terorismului sunt active în mai multe țări, în zone transfrontaliere sau chiar în alte zone³².

Cu toate acestea, anumite persoane, entități sau organisme desemnate în temeiul Regulamentelor UE privind sancțiunile împotriva terorismului sunt cunoscute pentru că acționează în zone geografice specifice. Operatorii umanitari ar trebui să colecteze informații pentru a stabili dacă zonele geografice în care urmează să fie furnizat ajutorul umanitar sunt cunoscute ca zone de desfășurare a activității ale anumitor persoane sau entități desemnate și, în acest caz, să acorde o atenție deosebită pentru a se asigura că nu sunt puse la dispoziția lor sau în beneficiul acestora fonduri sau resurse economice.

Regulamentele UE privind sancțiunile împotriva terorismului includ adesea informații („date de identificare”)³³ pe care operatorii umanitari le pot consulta pentru a stabili dacă

³¹ Cu toate acestea, având în vedere că Regulamentul privind Siria (a se vedea capitolul privind Siria) impune sancțiuni persoanelor fizice sau juridice, precum și entităților și organismelor care au fost identificate ca fiind responsabile de represiunea violentă împotriva populației civile din Siria, ca beneficiind de pe urma regimului sau ca susținând regimul sau ca fiind asociate acestuia, este probabil ca aceste persoane fizice sau juridice, entități și organisme să își desfășoare activitatea în și din Siria. Prin urmare, operatorii umanitari care furnizează asistență în Siria ar trebui să acorde o atenție deosebită sancțiunilor și desemnărilor incluse în Regulamentul privind Siria.

³² A se vedea, de asemenea, nota de subsol 20.

³³ „Datele de identificare” sunt informații suplimentare care ajută la identificarea unei persoane sau entități desemnate. În timp ce cele mai frecvente „date de identificare” se referă la pseudonime, locuri și date de naștere sau numărul pașaportului, în anumite cazuri sancțiunile UE includ informații privind locul de desfășurare a activității persoanelor sau entităților desemnate. Cu titlu de exemplu, mențiunea „Harakat-ul Jihad Islami”, litera d), anexa I la Regulamentul împotriva Al-Qaida și ISIL bazat pe deciziile ONU, care include precizarea că „își desfășoară activitatea în India, Pakistan și Afganistan”; mențiunea „Al-Qaida în Peninsula Arabică”, secțiunea „Alte informații”, anexa I la Regulamentul împotriva Al-Qaida și ISIL bazat pe deciziile ONU, care include precizarea: „Locația: Yemen sau Arabia Saudită (2004-2006).”; mențiunea „Hassan Dahir Aweys”, secțiunea „Alte informații”, anexa I la Regulamentul împotriva Al-Qaida și ISIL bazat pe deciziile ONU, care include precizarea: „(a) sudul Somaliei (din noiembrie 2012), (b) s-a raportat, de asemenea, că s-ar afla în Eritreea în noiembrie 2007”; mențiunea „Islamic Movement of Uzbekistan”, secțiunea „Alte informații”, anexa I

o persoană sau o entitate desemnată își desfășoară activitatea în zona geografică relevantă.

16. Operatorii umanitari aflați sub jurisdicția unui stat membru al UE ar trebui să respecte sancțiuni vizând combaterea terorismului din țări terțe?

Nu. Operatorii umanitari aflați sub jurisdicția unui stat membru al UE sunt obligați să respecte doar sancțiunile UE.

la Regulamentul împotriva Al-Qaida și ISIL bazat pe deciziile ONU, care include precizarea: „Locația: „(b) activă în zona de frontieră Afganistan/Pakistan, în nordul Afganistanului și în Asia Centrală”.

IRAN

REFERINTE JURIDICE ȘI ORIENTĂRI

„Regulamente privind Iranul”:

- Regulamentul (UE) nr. 267/2012 al Consiliului din 23 martie 2012 privind măsuri restrictive împotriva Iranului și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 961/2010³⁴ („Regulamentul privind armele de distrugere în masă din Iran”)
- Regulamentul (UE) nr. 359/2011 al Consiliului din 12 aprilie 2011 privind măsuri restrictive împotriva anumitor persoane, entități și organisme având în vedere situația din Iran³⁵ („Regulamentul privind încălcări grave ale drepturilor omului în Iran”)

Alte acte legislative și documente relevante:

- Regulamentul (CE) nr. 2271/96 al Consiliului din 22 noiembrie 1996 de protecție împotriva efectelor aplicării extrateritoriale a unei legislații adoptate de către o țară terță, precum și a acțiunilor întemeiate pe aceasta sau care rezultă din aceasta³⁶ („Legea de blocare”)
- Nota de orientare a Comisiei Europene: „Întrebări și răspunsuri: adoptarea actualizării Legii de blocare”³⁷
- Documentul de întrebări și răspunsuri al Comisiei Europene intitulat „Măsuri de diligență privind măsurile restrictive pentru întreprinderile din UE care desfășoară relații comerciale cu Iranul” (*Due diligence on restrictive measures for EU businesses dealing with Iran*)³⁸.

La 20 iulie 2015, Consiliul de Securitate al Organizației Națiunilor Unite a adoptat Rezoluția 2231 (2015) privind Planul comun de acțiune cuprinzător (JCPOA), convenit de către Iran și E3/UE+3 (China, Federația Rusă, Franța, Germania, Regatul Unit și Statele Unite, împreună cu Înaltul Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate). În ziua punerii în aplicare a JCPOA (16 ianuarie 2016), UE și-a ridicat toate sancțiunile economice și financiare impuse în legătură cu programul nuclear iranian.

În consecință, sunt permise o serie de activități și servicii conexe care pot fi relevante pentru furnizarea de asistență umanitară, și anume: **activități financiare, bancare și de asigurări, precum și activități în sectorul transportului maritim și al transporturilor**

³⁴ JO L 88, 24.3.2012, p. 1.

³⁵ JO L 100, 14.4.2011, p. 1.

³⁶ JO L 309, 29.11.1996, p. 1.

³⁷ JO C 277I, 7.8.2018, p. 4.

³⁸ https://ec.europa.eu/info/files/faqs-restrictive-measures-iran_en.

în Iran. Informații suplimentare cu privire la ridicarea sancțiunilor în temeiul JCPOA pot fi găsite în secțiunea 3 din **Nota informativă a UE privind JCPOA**³⁹.

Ca răspuns la retragerea Statelor Unite din JCPOA, UE a actualizat Legea de blocare pentru a include în anexa sa sancțiunile extrateritoriale impuse din nou de Statele Unite ale Americii, reducând astfel impactul acestor sancțiuni asupra operatorilor din UE care desfășoară activități legitime în Iran și cu Iranul. Această actualizare a făcut parte din sprijinul UE pentru punerea în aplicare continuă, deplină și efectivă a JCPOA, inclusiv prin susținerea relațiilor comerciale și economice legitime dintre UE și Iran, care au fost normalizate atunci când au fost ridicate sancțiunile legate de domeniul nuclear, ca urmare a JCPOA.

Sancțiunile UE împotriva Iranului care sunt încă în vigoare după eliminarea măsurilor restrictive din cadrul JCPOA sunt specifice, au obiective clare și vizează anumite persoane, entități sau bunuri, care, de obicei, nu sunt implicate în furnizarea de ajutor umanitar. Sancțiunile UE împotriva Iranului **nu vizează medicamentele, echipamentele medicale și asistența medicală acordate populației în ansamblu. Echipamentele medicale ca atare**, inclusiv echipamentele personale de protecție (PPE), aparatele de protecție respiratorie, buteliile de oxigen și ventilatoarele mecanice, **precum și medicamentele și alte articole medicale necesare pentru combaterea pandemiei de COVID-19 nu fac obiectul unor restricții directe privind exportul, furnizarea, finanțarea sau utilizarea lor în Iran (a se vedea secțiunea II).** Prin urmare, este foarte puțin probabil ca sancțiunile impuse de UE să interfereze cu ajutoarele umanitare pentru combaterea pandemiei de COVID-19 destinate persoanelor aflate în dificultate din Iran.

Totuși, în cazuri specifice și foarte limitate, exportul, furnizarea sau finanțarea acestor articole de către operatorii umanitari pot fi afectate indirect de alte restricții, cum ar fi înghețarea fondurilor sau a resurselor economice ale anumitor persoane, entități și organisme supuse sancțiunilor UE (denumite în continuare „persoane desemnate”), care pot fi implicate în tranzacțiile relevante.

Fără a aduce atingere ridicării sancțiunilor în temeiul JCPOA, o serie de măsuri și restricții legate de proliferarea armelor de distrugere în masă (ADM) au rămas în vigoare chiar și după ziua punerii în aplicare a JCPOA⁴⁰. Se preconizează că o nouă ridicare a sancțiunilor va avea loc în 2023, în conformitate cu calendarul stabilit de JCPOA.

În plus, din 2011, UE a impus sancțiuni ca răspuns la încălcări grave ale drepturilor omului în Iran⁴¹.

³⁹ https://eeas.europa.eu/sites/eeas/files/jcpoa_note_en.pdf.

⁴⁰ Este vorba, printre altele, de un embargo asupra armelor, de măsuri legate de tehnologia rachetelor, de restricții privind anumite transferuri și activități legate de domeniul nuclear, precum și de dispoziții privind anumite metale și programe informatice, care fac obiectul unui regim de autorizare specific. În conformitate cu JCPOA, se preconizează că o nouă ridicare a măsurilor restrictive ar urma să aibă loc în 2023. Punctele 19 și 20 din anexa V la JCPOA.

⁴¹ Printre acestea se numără restricții de călătorie și o înghețare a activelor pentru anumite persoane și entități, precum și un embargo asupra echipamentelor care ar putea fi utilizate pentru represiunea internă și asupra echipamentelor care ar putea fi utilizate pentru monitorizarea sau interceptarea comunicațiilor prin internet și telefon prin rețele mobile sau fixe.

Ca regulă generală, **sancțiunile UE împotriva Iranului nu permit punerea la dispoziția persoanelor desemnate a unor fonduri și resurse economice, deși există o serie de derogări (a se vedea secțiunea I). Cu toate acestea, în conformitate cu dreptul internațional umanitar, în cazul în care nu sunt disponibile alte opțiuni, furnizarea de ajutoare umanitare nu ar trebui împiedicată de sancțiuni ale UE. Cu toate acestea, este puțin probabil ca acest principiu să fie aplicat în cazul de față, având în vedere natura specifică a măsurilor restrictive din cadrul sancțiunilor UE împotriva Iranului, precum și tipul și numărul limitat de desemnări.**

Sunt permise, în principiu, activități auxiliare necesare pentru a sprijini furnizarea de dispozitive medicale (de exemplu, transportul de dispozitive medicale, schimb valutar și depozitare). Deși posibilitatea ca aceste acțiuni să intre în sfera de aplicare a unor restricții specifice este redusă, operatorii umanitari ar trebui să le verifice cu atenție în raport cu prezenta comunicare înainte de a le întreprinde și, în caz de nevoie, să solicite opinia autorității naționale competente relevante.

I. INTERDICȚIA DE A PUNE FONDURI ȘI RESURSE ECONOMICE LA DISPOZIȚIA PERSOANELOR DESEMNAȚE⁴²

1. Operatorii umanitari sunt autorizați să colaboreze cu persoane desemnate dacă acest lucru este necesar pentru furnizarea de asistență umanitară populației civile din Iran în contextul pandemiei de COVID-19?

Da. Operatorii umanitari pot colabora cu persoane desemnate, dacă acest lucru este necesar pentru a organiza furnizarea ajutoarelor umanitare într-un mod sigur și eficient.

Prin urmare, în cazul în care o persoană desemnată intervine într-o tranzacție umanitară, acest lucru nu înseamnă în mod automat că trebuie să se renunțe la efectuarea tranzacției. În măsura în care niciun fond și nicio resursă economică nu se pun la dispoziția unei persoane desemnate, Regulamentele privind Iranul nu interzic colaborarea cu aceste persoane.

2. Cum pot operatorii umanitari să se asigure că nu pun fonduri sau resurse economice la dispoziția persoanelor, entităților sau organismelor desemnate atunci când furnizează ajutoare pentru combaterea pandemiei de COVID-19?

Operatorii umanitari ar trebui să fi instituit deja procedurile obligatorii în vederea efectuării verificărilor necesare pentru a se asigura că partenerii implicați în furnizarea de ajutoare umanitare nu sunt desemnați în temeiul regimului de sancțiuni al UE. În contextul furnizării de asistență pentru combaterea răspândirii COVID-19 în Iran, ar trebui să se acorde o atenție deosebită persoanelor, entităților și organismelor desemnate care au legătură cu sectorul asistenței medicale și cu cel al logisticii, precum și cu Corpul

⁴² Anexele VIII, IX, XIII și XIV la Regulamentul privind armele de distrugere în masă din Iran și anexa I la Regulamentul privind încălcări grave ale drepturilor omului în Iran conțin lista persoanelor fizice, entităților și organismelor desemnate în temeiul regimului de sancțiuni al UE. Aceste liste se regăsesc în Harta sancțiunilor UE (<https://www.sanctionsmap.eu>) și în Baza de date a UE privind sancțiunile financiare (<https://webgate.ec.europa.eu/fsd/fsf>), ambele putând fi accesate în mod liber de către operatorii umanitari. Aceste liste sunt actualizate periodic. Sursa oficială a dreptului UE este Jurnalul Oficial al UE, care, în caz de conflict, prevalează.

Gardienilor Revoluției Iraniene (*Islamic Revolutionary Guard Corps – IRGC*) care activează în sectoare vaste ale economiei iranene, inclusiv asistența medicală⁴³. Operatorii umanitari ar trebui, de asemenea, să se asigure că fondurile și resursele economice, inclusiv echipamentele medicale, nu sunt deturnate de persoane desemnate. Acest lucru implică adoptarea măsurilor de precauție și a verificărilor necesare pentru a se asigura faptul că fondurile și resursele economice nu sunt confiscate de astfel de persoane (de exemplu, IRGC) și că materialele medicale furnizate sunt utilizate conform destinației lor umanitare.

Operatorii umanitari, în special cei aflați cel mai aproape de partenerii și de subcontractanții externi, ar trebui să colecteze cât mai multe informații posibil în mod rezonabil și să aducă la cunoștința partenerilor lor, de preferat pe cale contractuală, faptul că persoanelor desemnate nu trebuie să li se furnizeze sau că acestea nu trebuie să beneficieze de fonduri sau resurse economice. Utilizarea sistemului havaleh (hawala) și a altor tipuri de transfer informal de bani se încadrează, de asemenea, în domeniul de aplicare al acestei interdicții.

În conformitate cu articolul 42 alineatul (2) din Regulamentul privind armele de distrugere în masă din Iran și cu articolul 8 alineatul (2) din Regulamentul privind încălcări grave ale drepturilor omului în Iran, încălcările regimului de sancțiuni al UE nu angajează în niciun fel răspunderea în cazul în care autorul încălcării nu a știut și nu a avut niciun motiv întemeiat pentru a suspecta că acțiunile sale ar încălca interdicțiile în cauză. În acest sens, sancțiunile UE nu ar trebui să conducă la o conformitate excesivă. În special, acestea nu ar trebui interpretate ca impunând operatorilor umanitari să depună eforturi nerealiste pentru a colecta dovezi sau pentru a dovedi un fapt negativ.

Operatorii umanitari au obligația de a canaliza ajutoarele umanitare prin intermediul acțiunilor și al persoanelor care nu sunt restricționate în temeiul Regulamentelor privind Iranul și al altor sancțiuni aplicabile. În conformitate cu dreptul internațional umanitar, în cazul în care nu sunt disponibile alte opțiuni, furnizarea de ajutoare umanitare nu ar trebui împiedicată de sancțiuni ale UE. Totuși, acest lucru este puțin probabil în cazul de față, având în vedere că desemnările sunt foarte bine direcționate în temeiul Regulamentelor privind Iranul. A se vedea, de asemenea, întrebarea 15.

În cazul în care există îndoieli, operatorii umanitari ar trebui să contacteze autoritatea națională competentă relevantă⁴⁴ pentru a verifica dacă procedurile lor respectă clauza antieludare prevăzută în regulamentele privind Iranul⁴⁵. ANC-urile ar trebui să le ofere operatorilor umanitari orientări clare și prompte în această privință.

⁴³ Corpul Gardienilor Revoluției Iraniene (IRGC) este inclus la articolul 1, partea II.B, anexa IX la Regulamentul privind armele de distrugere în masă din Iran.

⁴⁴ Listele ANC-urilor sunt disponibile în anexa II la Regulamentul privind încălcările grave ale drepturilor omului în Iran și în anexa X la Regulamentul privind armele de distrugere în masă din Iran.

⁴⁵ Articolul 2 alineatul (3) din Regulamentul privind încălcări grave ale drepturilor omului în Iran și articolul 41 din Regulamentul privind armele de distrugere în masă din Iran.

3. Medicamentele, echipamentele medicale, dezinfectanții și echipamentele de protecție constituie „resurse economice”?

Da. Conform definiției din Regulamentele privind Iranul, „resurse economice” înseamnă orice fel de resurse, corporale sau necorporale, mobiliare sau imobiliare, *care nu sunt fonduri, dar pot fi utilizate pentru obținerea de fonduri, bunuri sau servicii*⁴⁶. Furnizarea unor loturi de medicamente, echipamente medicale și dezinfectanți unei persoane desemnate îi permite acesteia, de exemplu, să vândă bunurile și să obțină fonduri în schimbul lor; prin urmare, o astfel de furnizare echivalează cu punerea de resurse economice la dispoziția unei persoane desemnate sau în beneficiul acesteia. O astfel de situație ar putea apărea în cazul în care dispozitivele medicale sunt furnizate unor persoane desemnate din cadrul administrației iraniene. Punerea de resurse economice la dispoziția unei persoane desemnate sau în beneficiul acesteia necesită o autorizație prealabilă din partea ANC.

Cu toate acestea, furnizarea unor articole izolate din produsele menționate mai sus unei persoane desemnate pentru uzul propriu sau pentru protecția proprie nu echivalează cu punerea la dispoziția acesteia a unor resurse economice. În plus, Regulamentele privind Iranul conțin derogări care permit ANC-urilor să autorizeze punerea la dispoziție de fonduri sau resurse economice dacă acestea sunt necesare pentru a acoperi nevoile esențiale ale persoanelor desemnate și ale membrilor de familie aflați în întreținerea acestora, inclusiv pentru acoperirea cheltuielilor pentru alimente, medicamente și tratamente medicale⁴⁷.

4. Furnizarea de asistență medicală poate însemna „punerea de resurse economice la dispoziția” unor persoane desemnate?

În principiu, se consideră că asistența medicală furnizată persoanelor infectate sau suspectate că sunt infectate cu virusul SARS-CoV-2 nu are în sine o valoare economică intrinsecă și nu poate fi preschimbată în fonduri sau resurse economice. În consecință, aceasta nu constituie o resursă economică și, prin urmare, implicarea unei persoane desemnate în furnizarea unei astfel de asistențe medicale nu încalcă Regulamentele privind Iranul.

Pentru cazul specific în care o persoană desemnată se întâmplă să fie implicată în lanțul care duce la furnizarea de asistență medicală, a se vedea întrebarea 1. În ceea ce privește asigurarea faptului că nu se pun la dispoziția persoanelor desemnate fonduri sau resurse economice, de exemplu, dacă aceste persoane percep beneficiarilor taxe pentru serviciul furnizat sau obțin orice resursă economică în beneficiul propriu în contextul furnizării de asistență medicală, a se vedea întrebarea 2.

5. Pot operatorii umanitari să furnizeze fonduri organizațiilor locale din Iran în scopul combaterii pandemiei de COVID-19?

Da.

⁴⁶ Articolul 1 litera (c) din Regulamentul privind încălcări grave ale drepturilor omului în Iran și articolul 1 litera (h) din Regulamentul privind armele de distrugere în masă din Iran.

⁴⁷ Articolul 4 din Regulamentul privind încălcările grave ale drepturilor omului în Iran și articolul 26 din Regulamentul privind armele de distrugere în masă din Iran.

Pentru cazul specific în care o persoană desemnată se întâmplă să fie implicată în lanțul care duce la furnizarea de ajutoare umanitare, a se vedea întrebarea 1. În ceea ce privește asigurarea faptului că nu se pun la dispoziția persoanelor desemnate fonduri sau resurse economice, a se vedea și întrebarea 2.

II. RESTRICȚII LA IMPORT ȘI LA EXPORT⁴⁸

6. Furnizarea de ventilatoare mecanice sau de aparate mecanice de protecție respiratorie în scopuri medicale (respirație asistată) și de alte dispozitive medicale este permisă pentru combaterea pandemiei de COVID-19 în temeiul Regulamentelor privind Iranul?

Da. În principiu, vânzarea, furnizarea, transferul, exportul și finanțarea dispozitivelor medicale, inclusiv a(1) a ventilatoarelor mecanice sau a aparatelor mecanice de protecție respiratorie în scopuri medicale, nu sunt interzise în temeiul Regulamentelor privind Iranul.

Cu toate acestea, având în vedere că anumite articole, puține la număr, pot fi adecvate pentru utilizări diferite, unele dintre acestea neavând nicio legătură cu activitățile umanitare, ar putea fi necesară o evaluare de la caz la caz a caracteristicilor tehnice ale dispozitivului specific⁴⁹ care urmează să fie exportat, pentru a se asigura că acesta este într-adevăr destinat exclusiv unor scopuri medicale, și nu unor activități militare, balistice sau de proliferare nucleară.

Acesta este motivul pentru care vânzarea, furnizarea, transferul, exportul și finanțarea anumitor produse și tehnologii fac obiectul unei autorizări prealabile din partea ANC. Acest lucru este valabil, de exemplu, pentru microscopie, precum și pentru echipamentele și detectorii aferenți (inclusiv unele care utilizează spectroscopie de raze X sau spectroscopie electronică)⁵⁰, întrucât acestea ar putea fi utilizate pentru activități legate de îmbogățire care nu sunt în conformitate cu JCPOA. Exportul de alte produse, cum ar fi anumite mașini de echilibrare, poate fi autorizat de o ANC în cazul în care astfel de mașini sunt concepute pentru echipamente medicale, dar este altfel interzis deoarece acestea ar putea fi utilizate pentru dezvoltarea de vectori purtători de arme nucleare.

Pentru a obține o autorizație, operatorii umanitari trebuie să demonstreze că echipamentele nu ar contribui la activități care nu sunt în conformitate cu JCPOA. Modelul prevăzut în anexa IIa poate furniza unele indicații privind elementele cărora operatorii umanitari ar putea fi nevoiți să le acorde atenție. Operatorii umanitari pot solicita îndrumări suplimentare din partea ANC cu privire la informațiile necesare pentru a-și justifica cererea.

⁴⁸ Anexele I, II, III, VIIA și VIIB la Regulamentul privind armele de distrugere în masă din Iran și anexele III și IV la Regulamentul privind încălcările grave ale drepturilor omului în Iran conțin listele de produse și tehnologii care fac obiectul sancțiunilor UE.

⁴⁹ Deși produsele și tehnologiile menționate la întrebarea 6 par să corespundă rubricilor din anexa I la Regulamentul (CE) nr. 428/2009 al Consiliului („Regulamentul privind produsele cu dublă utilizare”, JO L 134, 29.5.2009, p. 1), produsele cu dublă utilizare au caracteristici distinctive importante.

⁵⁰ Articolul 3a. A se vedea, în special, rubricile II.A2.003 și II.A6.016 din anexa II la Regulamentul privind armele de distrugere în masă din Iran.

În plus, articolul 4a din Regulamentul privind armele de distrugere în masă din Iran interzice vânzarea, furnizarea, transferul, exportul și finanțarea anumitor produse și tehnologii, inclusiv a anumitor tipuri de calculatoare digitale și ansambluri electronice⁵¹, întrucât acestea ar putea contribui la dezvoltarea de vectori purtători de arme nucleare.

În ceea ce privește specificațiile tehnice, operatorii umanitari ar trebui să solicite informații din partea producătorului. În cazul în care există îndoieli, aceștia ar trebui să contacteze ANC.

Pentru cazul specific în care o persoană desemnată se întâmplă să fie implicată în lanțul care duce la furnizarea de ajutoare umanitare, a se vedea întrebarea 1. În ceea ce privește asigurarea faptului că nu se pun la dispoziția persoanelor desemnate fonduri sau resurse economice, a se vedea și întrebarea 2.

7. Furnizarea de medicamente, dezinfectanți, detergenți sau alți agenți chimici pentru combaterea pandemiei de COVID-19 este permisă în temeiul Regulamentelor privind Iranul?

Da. În principiu, sancțiunile impuse de UE prevăzute în Regulamentele privind Iranul nu interzic vânzarea, furnizarea, transferul sau exportul, finanțarea sau utilizarea medicamentelor, a săpunurilor, a dezinfectanților (biocidelor), a detergenților sau a agenților chimici destinați utilizării medicale necesari pentru a combate pandemia de COVID-19.

Cu toate acestea, vânzarea, furnizarea, transferul sau exportul, finanțarea sau utilizarea anumitor substanțe chimice fac obiectul unei autorizări din partea ANC în temeiul articolului 2a din Regulamentul privind armele de distrugere în masă din Iran, întrucât acestea pot fi utilizate și pentru proliferarea armelor nucleare.

Pentru cazul specific în care o persoană desemnată se întâmplă să fie implicată în lanțul care duce la furnizarea de ajutoare umanitare, a se vedea întrebarea 1. În ceea ce privește asigurarea faptului că nu se pun la dispoziția persoanelor desemnate fonduri sau resurse economice, a se vedea și întrebarea 2.

8. Furnizarea kiturilor de testare pentru depistarea COVID-19 (qRT-PCR KIT) este autorizată în temeiul Regulamentelor privind Iranul?

Da. Regulamentele privind Iranul nu interzic vânzarea, furnizarea, transferul sau exportul, finanțarea sau utilizarea kiturilor de testare pentru depistarea COVID-19, cum ar fi kitul de reacție în lanț în timp real a polimerazei (denumit în continuare „qRT-PCR KIT”). De asemenea, reactivii utilizați în mod obișnuit în qRT-PCR KIT nu fac obiectul niciunui tip de restricție comercială prevăzută în Regulamentele privind Iranul. În cazul în care sunt necesare orientări suplimentare, ar trebui să se contacteze ANC, de exemplu dacă kitul nu este de tipul celor care se găsesc în mod obișnuit pe piață.

Pentru cazul specific în care o persoană desemnată se întâmplă să fie implicată în lanțul care duce la furnizarea kiturilor de testare pentru depistarea COVID-19 (qRT-PCR KIT) în cadrul ajutorului umanitar, a se vedea întrebarea 1. În ceea ce privește asigurarea

⁵¹ A se vedea, în special, rubrica 4A003 din anexa III la Regulamentul privind armele de distrugere în masă din Iran.

faptului că nu se pun la dispoziția persoanelor desemnate fonduri sau resurse economice, a se vedea și întrebarea 2.

9. Furnizarea de echipamente personale de protecție necesare pentru combaterea pandemiei de COVID-19 este autorizată în temeiul Regulamentelor privind Iranul?

Da. În principiu, Regulamentele privind Iranul nu interzic vânzarea, furnizarea, transferul sau exportul, finanțarea și utilizarea echipamentelor personale de protecție (*personal protective equipment* – PPE) necesare pentru combaterea pandemiei de COVID-19.

Deși Regulamentul privind încălcări grave ale drepturilor omului în Iran interzice exportul către Iran al anumitor echipamente de protecție care pot fi utilizate în scopul represiunii interne, cum ar fi vestele antiglonț și căștile, acesta exceptează în mod specific echipamentele concepute pentru a răspunde cerințelor de protecție a muncii⁵². În caz de incertitudine, operatorii umanitari ar trebui să solicite producătorului clarificările necesare.

Pentru cazul specific în care o persoană desemnată se întâmplă să fie implicată în lanțul care duce la furnizarea de ajutoare umanitare, a se vedea întrebarea 1. În ceea ce privește asigurarea faptului că nu se pun la dispoziția persoanelor desemnate fonduri sau resurse economice, a se vedea și întrebarea 2.

IV. ALTE ÎNTREBĂRI

10. Băncile din UE pot să deschidă un nou cont bancar la o instituție de credit sau financiară iraniană pentru a sprijini acordarea ajutoarelor umanitare menite să combată pandemia de COVID-19?

Da. Începând cu ziua punerii în aplicare a JCPOA (16 ianuarie 2016), sunt permise activitățile bancare cu băncile iraniene, cu condiția ca instituția financiară iraniană să nu fie o entitate desemnată. Aceasta include stabilirea de noi relații bancare corespondente și crearea de noi întreprinderi comune. De asemenea, băncilor li se permite să deschidă birouri, sucursale și filiale în Iran. Numai două bănci iraniene rămân desemnate: Ansar Bank și Mehr Bank⁵³.

11. Resortisanții UE pot să călătorească în Iran pentru a furniza asistență medicală în scopul combaterii pandemiei de COVID-19?

Da. În principiu, nicio dispoziție a Regulamentelor privind Iranul nu interzice deplasarea în Iran sau furnizarea de asistență medicală în această țară.

Pentru cazul specific în care o persoană desemnată se întâmplă să fie implicată în lanțul care duce la furnizarea de ajutoare umanitare, a se vedea întrebarea 1. În ceea ce privește

⁵² A se vedea punctul 5 din anexa III la Regulamentul privind încălcări grave ale drepturilor omului în Iran.

⁵³ Punctele 8 și 9, partea B, secțiunea II, anexa IX la Regulamentul privind armele de distrugere în masă din Iran.

asigurarea faptului că nu se pun la dispoziția persoanelor desemnate fonduri sau resurse economice, a se vedea și întrebarea 2.

12. Operatorii umanitari pot să achiziționeze carburant, să închirieze autovehicule sau să utilizeze servicii de transport privat în Iran pentru transportarea, către sau în Iran, de echipamente medicale în scopul combaterii pandemiei de COVID-19?

Da.

Articolul 4c din Regulamentul privind armele de distrugere în masă din Iran interzice achiziția din Iran a anumitor tipuri de materiale cu o mare densitate de energie, astfel cum sunt enumerate în anexa III la regulament, utilizabile la „rachete” sau la vehiculele aeriene fără pilot. Totuși, acesta nu vizează combustibilii fosili rafinați și biocombustibilii, incluzând combustibilii pentru motoare certificați pentru utilizare în aviația civilă, cu excepția cazurilor în care aceștia au fost concepuți în mod special pentru „rachete” sau vehicule aeriene fără pilot.

Pentru cazul specific în care o persoană desemnată se întâmplă să fie implicată în lanțul care duce la furnizarea de ajutoare umanitare, a se vedea întrebarea 1. În ceea ce privește asigurarea faptului că nu se pun la dispoziția persoanelor desemnate fonduri sau resurse economice, a se vedea și întrebarea 2.

13. Operatorii umanitari pot să contribuie la transferul persoanelor afectate de pandemia de COVID-19 în alte locații din Iran sau în afara țării?

Da.

Pentru cazul specific în care o persoană desemnată se întâmplă să fie implicată în lanțul care duce la transferul persoanelor afectate de COVID-19, de exemplu în Corpul Gardienilor Revoluției Islamice Iraniene (IRGC), a se vedea întrebarea 1. În ceea ce privește asigurarea faptului că nu se pun la dispoziția persoanelor desemnate fonduri sau resurse economice în procesul care duce la transferul persoanelor afectate de COVID-19, a se vedea și întrebarea 2.

14. Operatorii umanitari pot să finanțeze sau să participe la construcția unor spitale sau infrastructuri temporare ori operațiuni de salubritate pentru combaterea pandemiei de COVID-19?

Da.

Pentru cazul specific în care o persoană desemnată se întâmplă să fie implicată în construcție și/sau obține beneficii economice din aceasta, a se vedea întrebarea 1. Un astfel de caz ar putea fi, de exemplu, acela în care persoana desemnată percepe o taxă pentru accesul la infrastructura temporară sau dacă rămâne proprietara acesteia după încetarea crizei cauzate de pandemia de COVID-19.

15. Operatorii umanitari pot să furnizeze ajutoare umanitare dacă acestea pot fi livrate doar prin intermediul unor persoane desemnate?

Operatorii umanitari trebuie să caute întotdeauna soluții care să nu încalce sancțiunile UE. Astfel, operatorii umanitari au obligația de a canaliza ajutoarele umanitare prin intermediul acțiunilor și al persoanelor care nu sunt restricționate în temeiul

Regulamentelor privind Iranul și al altor sancțiuni aplicabile. În conformitate cu dreptul internațional umanitar, în cazul în care nu sunt disponibile alte opțiuni, furnizarea de ajutoare umanitare nu ar trebui împiedicată de sancțiuni ale UE. Este însă puțin probabil ca acest lucru să se întâmple, având în vedere natura specifică a măsurilor restrictive din cadrul sancțiunilor UE împotriva Iranului.

16. Operatorii umanitari ar trebui să efectueze o verificare a beneficiarilor finali ai ajutoarelor umanitare?

Nu. În conformitate cu dreptul internațional umanitar, cu articolul 214 alineatul (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și cu principiile umanitare ale umanității, imparțialității, independenței și neutralității, ajutoarele umanitare trebuie furnizate fără discriminare. Identificarea ca persoană aflată în dificultate trebuie să fie efectuată de către operatorii umanitari pe baza acestor principii. Odată ce s-a efectuat această identificare, nu este necesară verificarea beneficiarilor finali.

V. ALTE ACTE LEGISLATIVE

17. Operatorii umanitari trebuie să respecte sancțiunile UE privind terorismul internațional și sancțiunile UE privind situația din Siria atunci când furnizează în Siria ajutoare pentru combaterea pandemiei de COVID-19?

Da.

Sancțiunile UE împotriva terorismului internațional⁵⁴ sunt foarte limitate în ceea ce privește Iranul și vizează doar câteva persoane și entități iraniene. În cazul în care aceste persoane sunt implicate într-o tranzacție, se aplică restricțiile specifice ale sancțiunilor UE împotriva terorismului internațional. În acest caz, pot fi necesare orientări specifice suplimentare din partea ANC.

Sancțiunile UE privind situația din Siria⁵⁵ vizează, de asemenea, trei persoane iraniene și o entitate iraniană. Aceste sancțiuni sunt aplicabile indiferent de țara în care își desfășoară activitățile operatorul umanitar. Interdicțiile relevante, care diferă de cele din Regulamentele privind Iranul, constituie subiectul unui capitol dedicat din prezenta notă de orientare.

⁵⁴ Regulamentul (CE) nr. 2580/2001 al Consiliului privind măsuri restrictive specifice îndreptate împotriva anumitor persoane și entități în vederea combaterii terorismului (JO L 344, 28.12.2001, p 70). Consiliul revizuieste și modifică lista persoanelor, grupurilor și entităților cărora li se aplică prezentul regulament. Cea mai recentă versiune a listei este anexată la Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2020/1128 al Consiliului din 30 iulie 2020 privind punerea în aplicare a articolului 2 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 2580/2001 privind măsuri restrictive specifice îndreptate împotriva anumitor persoane și entități în vederea combaterii terorismului și de abrogare a Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2020/19 (JO L 247, 31.7.2020, p. 1). (JO L 8I, 14.1.2020, p. 1).

⁵⁵ Regulamentul (UE) nr. 36/2012 al Consiliului din 18 ianuarie 2012 privind măsuri restrictive având în vedere situația din Siria și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 442/2011 (JO L 16, 19.1.2012, p. 1).

18. Sancțiunile impuse de SUA împotriva Iranului interzic o serie de acțiuni permise de către UE. Operatorii umanitari aflați sub jurisdicția unui stat membru al UE ar trebui să respecte aceste sancțiuni străine?

Nu. Operatorii umanitari aflați sub jurisdicția unui stat membru al UE sunt obligați să respecte doar sancțiunile UE. De fapt, acestora li se interzice să respecte anumite sancțiuni impuse de SUA împotriva Iranului.

O serie de sancțiuni ale SUA împotriva Iranului sunt aplicate extrateritorial. Aceasta înseamnă că sancțiunile sunt destinate să producă efecte în afara teritoriului SUA și că urmăresc să reglementeze comportamentul operatorilor economici din UE care nu au nicio legătură semnificativă cu SUA. UE nu recunoaște însă aplicarea extrateritorială a legilor adoptate de țări terțe și consideră că o astfel de aplicare este contrară dreptului internațional.

Regulamentul (CE) nr. 2271/96 al Consiliului (denumite în continuare „Legea de blocare”)⁵⁶ protejează persoanele din UE implicate în activități legale (și anume în conformitate cu legislația UE) de comerț internațional și/sau mișcări de capital cu Iranul, printre altele, precum și activități comerciale conexe, împotriva efectelor actelor străine cu putere de lege citate în anexa la acesta, inclusiv anumite sancțiuni impuse de SUA împotriva Iranului. Acest lucru se realizează prin anularea efectului pe care îl are în UE orice hotărâre judecătorească străină întemeiată pe actele străine cu putere de lege citate în anexa la acesta, permițând persoanelor din UE să obțină în instanță despăgubiri cauzate de aplicarea extrateritorială a acestor acte străine cu putere de lege.

În același timp, Legea de blocare interzice respectarea de către persoanele din UE a oricărei cerințe sau interdicții întemeiate pe actele străine cu putere de lege citate în anexa la acesta. Persoanele din UE ale căror interese economice și financiare sunt afectate de aplicarea extrateritorială a acestor acte cu putere de lege trebuie să informeze Comisia Europeană⁵⁷.

Detalii privind drepturile și obligațiile prevăzute în Legea de blocare sunt disponibile pe o pagină web specifică⁵⁸.

⁵⁶ Regulamentul (CE) nr. 2271/96 al Consiliului din 22 noiembrie 1996 de protecție împotriva efectelor aplicării extrateritoriale a unei legislații adoptate de către o țară terță, precum și a acțiunilor întemeiate pe aceasta sau care rezultă din aceasta (JO L 309, 29.11.1996, p. 1).

⁵⁷ [RELEX-SANCTIONS @ec.europa.eu](mailto:RELEX-SANCTIONS@ec.europa.eu).

⁵⁸ <https://ec.europa.eu/info/blocking-statute>.

NICARAGUA

REFERINȚE JURIDICE ȘI ORIENTĂRI

- Regulamentul (UE) 2019/1716 al Consiliului din 14 octombrie 2019 privind măsuri restrictive având în vedere situația din Nicaragua (denumit în continuare „Regulamentul privind Nicaragua”)⁵⁹.

Sancțiunile UE împotriva Nicaragua au fost impuse ca răspuns la încălcările repetate ale drepturilor omului și libertăților civile din Republica Nicaragua de către forțele de securitate și grupurile armate proguvernamentale care s-au implicat în reprimarea oponenților politici, a demonstranților, a mass-mediei independente și a organizațiilor societății civile. Obiectivul sancțiunilor UE împotriva Nicaragua este acela de a aduce o schimbare în politica represivă a guvernului nicaraguan și de a preveni o deteriorare a respectării drepturilor omului și a statului de drept în Nicaragua, precum și de a contribui la o cale negociată pe cale pașnică de ieșire din actuala criză politică.

Printre sancțiunile prevăzute în Regulamentul privind Nicaragua se numără indisponibilizarea activelor și interdicția de a pune la dispoziție fonduri sau active, direct sau indirect, în beneficiul persoanelor responsabile de încălcări grave ale drepturilor omului și de subminarea democrației și a statului de drept în Republica Nicaragua, precum și al persoanelor asociate cu acestea. Sunt prevăzute mai multe excepții, inclusiv în scopuri umanitare. Având în vedere situația din Nicaragua, care rămâne gravă, primul set de desemnări ale persoanelor și entităților care fac obiectul indisponibilizării activelor a fost adoptat la 4 mai 2020⁶⁰.

Sancțiunile prevăzute în Regulamentul privind Nicaragua nu vizează medicamentele, echipamentele medicale și asistența medicală acordate populației în ansamblu. Echipamentele medicale ca atare, inclusiv buteliile de oxigen, aparatele de protecție respiratorie, echipamentele personale de protecție (PPE) și ventilatoarele mecanice, precum și medicamentele și alte articole medicale necesare pentru combaterea pandemiei de COVID-19 nu fac obiectul unor restricții privind exportul, furnizarea, finanțarea sau utilizarea lor în Nicaragua.

În plus, măsurile restrictive instituite în Regulamentul privind Nicaragua sunt specifice, au obiective clare și vizează anumite persoane care au, în principal, legătură cu aplicarea legislației naționale (Poliția Națională din Nicaragua sau „NNP”), cu administrația penitenciarelor din Nicaragua sau oferă consiliere președintelui Republicii Nicaragua. Prin urmare, este foarte puțin probabil ca măsurile restrictive ale UE să interfereze cu ajutoarele umanitare pentru combaterea pandemiei de COVID-19 destinate persoanelor aflate în dificultate din Nicaragua.

Totuși, în cazuri specifice și foarte limitate, exportul, furnizarea sau finanțarea articolelor de care au nevoie operatorii umanitari pot fi afectate indirect de înghețarea fondurilor sau

⁵⁹ JO L 262, 15.10.2019, p. 1.

⁶⁰ Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2020/606 al Consiliului privind punerea în aplicare a Regulamentului (UE) 2019/1716 privind măsuri restrictive având în vedere situația din Nicaragua (JO L 139I, 4.5.2020, p. 1).

a resurselor economice ale anumitor persoane, entități și organisme (denumite în continuare „persoane desemnate”) care pot fi implicate în tranzacțiile relevante.

Ca regulă generală, **sanctiunile UE adoptate împotriva Nicaragua permit punerea la dispoziția persoanelor desemnate a unor fonduri și resurse economice, atunci când aceste fonduri sau resurse sunt necesare în scopul unic de a furniza ajutor umanitar, sub rezerva unor cerințe de autorizare** (a se vedea secțiunea I).

De asemenea, sunt permise, în principiu, activități auxiliare necesare pentru a sprijini furnizarea de dispozitive medicale (de exemplu, transportul de dispozitive medicale, schimb valutar și depozitare), sub rezerva condițiilor de mai sus.

I. INTERDICȚIA DE A PUNE FONDURI ȘI RESURSE ECONOMICE LA DISPOZIȚIA PERSOANELOR DESEMNATE⁶¹

1. Furnizarea de asistență umanitară sub formă de alimente, medicamente, echipamente medicale, dezinfectanți, asistență medicală și alte produse medicale și crearea de infrastructuri medicale temporare necesare pentru combaterea pandemiei de COVID-19 din Nicaragua reprezintă punere la dispoziție de resurse „necesară în scopuri umanitare”?

Da, acordarea de asistență în forma indicată la întrebarea 1 reprezintă punere la dispoziție de resurse „necesară în scopuri umanitare”.

2. Operatorii umanitari sunt autorizați să colaboreze cu persoane desemnate dacă acest lucru este necesar pentru furnizarea de asistență umanitară populației civile din Nicaragua în contextul pandemiei de COVID-19?

Da. Operatorii umanitari pot colabora cu persoane desemnate, dacă acest lucru este necesar pentru a organiza furnizarea ajutoarelor umanitare într-un mod sigur și eficient.

Ca regulă generală, articolul 6 alineatul (1) din Regulamentul privind Nicaragua permite punerea la dispoziția persoanelor desemnate a anumitor fonduri și resurse economice, atunci când aceste fonduri sau resurse economice sunt necesare doar în scopuri umanitare, cum ar fi acordarea și facilitarea acordării de asistență, inclusiv, printre altele, materiale medicale. Operatorii umanitari trebuie să solicite o astfel de autorizație prealabilă de la autoritatea națională competentă („ANC”) înainte de a pune aceste fonduri sau resurse economice la dispoziția persoanelor desemnate.

3. Cum pot operatorii umanitari să se asigure că nu pun fonduri sau resurse economice la dispoziția persoanelor, entităților sau organismelor desemnate atunci când furnizează ajutoare pentru combaterea pandemiei de COVID-19?

Operatorii umanitari ar trebui să fi instituit procedurile obligatorii în vederea efectuării verificărilor necesare pentru a se asigura că partenerii implicați în furnizarea de ajutoare

⁶¹ Anexa I la Regulamentul privind Nicaragua conține o listă a persoanelor desemnate în temeiul sancțiunilor UE. Această listă este, de asemenea, reflectată în Harta sancțiunilor UE (<https://www.sanctionsmap.eu/>) și în Baza de date a UE privind sancțiunile financiare (<https://webgate.ec.europa.eu/fsd/fsf>), ambele putând fi accesate în mod liber de către operatorii umanitari. Aceste liste sunt actualizate periodic. Sursa oficială a dreptului UE este Jurnalul Oficial al UE, care, în caz de conflict, prevalează.

umanitare nu sunt desemnați în temeiul regimului de sancțiuni al UE. În contextul furnizării de asistență pentru combaterea răspândirii COVID-19 în Nicaragua, ar trebui să se acorde o atenție deosebită în special persoanelor desemnate aflate în funcții esențiale care au legătură cu sectorul asistenței medicale sau cu cel al poliției (de exemplu NNP) care pot fi implicate, la un moment dat, în operațiunea umanitară (de exemplu din motive de securitate). Operatorii umanitari ar trebui, de asemenea, să se asigure că fondurile și resursele economice, inclusiv echipamentele medicale, nu sunt deturnate de persoane desemnate. Acest lucru implică adoptarea măsurilor de precauție și a verificărilor necesare pentru a se asigura faptul că fondurile și resursele economice nu sunt confiscate de astfel de persoane și că materialele medicale furnizate sunt utilizate în scopurile umanitare prevăzute.

Operatorii umanitari, în special cei aflați cel mai aproape de partenerii și de subcontractanții externi, ar trebui să colecteze cât mai multe informații posibil în mod rezonabil și să aducă la cunoștința partenerilor lor, de preferat pe cale contractuală, faptul că persoanelor desemnate nu trebuie să li se furnizeze sau că acestea nu trebuie să beneficieze de fonduri sau resurse economice.

Conform articolului 10 alineatul (2) din Regulamentul privind Nicaragua, acțiunile întreprinse de operatorii umanitari care încalcă măsurile restrictive stabilite în acest regulament nu angajează răspunderea acestora în cazul în care nu au știut și nu au avut niciun motiv întemeiat să suspecteze că acțiunile lor ar încălca interdicțiile în cauză. În acest sens, sancțiunile UE nu ar trebui să conducă la o conformitate excesivă. În special, acestea nu ar trebui interpretate ca impunând operatorilor umanitari să depună eforturi nerealiste pentru a colecta dovezi sau pentru a dovedi un fapt negativ.

În cazul în care o persoană desemnată se întâmplă să fie implicată într-o tranzacție umanitară, acest lucru nu înseamnă în mod automat că trebuie să se renunțe la efectuarea tranzacției. Regulamentul privind Nicaragua conține o serie de derogări importante care permit efectuarea unor astfel de tranzacții, aplicându-se condiția obținerii unei aprobări prealabile din partea ANC. A se vedea și secțiunea I, în special întrebările 2, 5 și 6, precum și întrebarea 19.

În cazul în care există îndoieli, operatorii umanitari ar trebui să contacteze autoritatea națională competentă relevantă⁶² pentru a verifica dacă procedurile lor respectă clauza antieludare prevăzută în Regulamentul privind Nicaragua⁶³. ANC-urile ar trebui să le ofere operatorilor umanitari orientări clare și prompte în această privință.

4. Medicamentele, echipamentele medicale, dezinfectanții și echipamentele de protecție constituie „resurse economice”?

Da. Conform definiției din Regulamentul privind Nicaragua, „resurse economice” înseamnă orice fel de resurse, „*corporale sau necorporale, mobiliare sau imobiliare, care nu sunt fonduri, dar pot fi utilizate pentru obținerea de fonduri, bunuri sau servicii*”⁶⁴. Furnizarea unor loturi de medicamente, echipamente medicale și

⁶² Listele ANC-urilor sunt disponibile în anexa II la Regulamentul privind Nicaragua.

⁶³ Articolul 9 din Regulamentul privind Nicaragua.

⁶⁴ Articolul 1 litera (d) din Regulamentul privind Nicaragua.

dezinfecanți unei persoane desemnate îi permite acesteia, de exemplu, să vândă bunurile și să obțină fonduri în schimbul lor; prin urmare, o astfel de furnizare echivalează cu punerea de resurse economice la dispoziția unei persoane desemnate sau în beneficiul acesteia. Punerea de resurse economice la dispoziția unei persoane desemnate sau în beneficiul acesteia necesită o autorizație prealabilă din partea ANC.

Cu toate acestea, furnizarea unor articole izolate din produsele menționate mai sus unei persoane desemnate pentru uzul propriu sau pentru protecția proprie nu echivalează cu punerea la dispoziția acesteia a unor resurse economice. În plus, Regulamentul privind Nicaragua conține o derogare care permite ANC-urilor să autorizeze punerea la dispoziție de fonduri sau resurse economice dacă acestea sunt necesare pentru satisfacerea nevoilor de bază ale persoanelor desemnate și ale membrilor de familie care se află în întreținerea acestora, inclusiv plăți necesare pentru achitarea unor cheltuieli legate de alimente, medicamente și tratamente medicale⁶⁵.

5. Furnizarea de asistență medicală poate însemna „punerea de resurse economice la dispoziția” unor persoane desemnate?

În principiu, se consideră că asistența medicală furnizată persoanelor infectate sau suspectate că sunt infectate cu virusul SARS-CoV-2 nu are în sine o valoare economică intrinsecă și nu poate fi preschimbată în fonduri sau resurse economice. În consecință, aceasta nu constituie o resursă economică și, prin urmare, implicarea unei persoane desemnate în furnizarea unei astfel de asistențe medicale nu încalcă Regulamentul privind Nicaragua.

Pentru cazul specific în care o persoană desemnată se întâmplă să fie implicată în lanțul care duce la furnizarea de asistență medicală, a se vedea întrebarea 2. În ceea ce privește asigurarea faptului că nu se pun la dispoziția persoanelor desemnate fonduri sau resurse economice, de exemplu, dacă aceste persoane percep beneficiarilor taxe pentru serviciul furnizat sau obțin orice resursă economică în beneficiul propriu în contextul furnizării de asistență medicală, a se vedea întrebarea 3.

6. Pot operatorii umanitari să furnizeze fonduri organizațiilor locale din Nicaragua în scopul combaterii pandemiei de COVID-19?

Da.

Pentru cazul specific în care se întâmplă ca o persoană desemnată să fie implicată în lanțul care conduce la acordarea de ajutoare umanitare, de exemplu în cazul desemnărilor referitoare la persoane sau entități cu competențe în sectorul sănătății sau la persoane din cadrul autorităților de aplicare a legii desemnate, a se vedea întrebarea 2. În ceea ce privește asigurarea faptului că nu se pun la dispoziția persoanelor desemnate fonduri sau resurse economice, a se vedea și întrebarea 3.

⁶⁵ Articolul 3 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul privind Nicaragua.

II. RESTRICȚII LA IMPORT ȘI LA EXPORT

7. Vânzarea, furnizarea, transferul sau exportul de produse și tehnologii furnizate în scopuri umanitare pentru combaterea pandemiei de COVID-19 este autorizat(ă) în temeiul Regulamentului privind Nicaragua?

Da. Sancțiunile UE prevăzute în Regulamentul privind Nicaragua sunt specifice și vizează numai anumite persoane prin înghețarea activelor lor și prin interzicerea punerii la dispoziția acestora a fondurilor. Vânzarea, furnizarea, transferul sau exportul de produse către Nicaragua nu sunt restricționate. Aceasta înseamnă că, în general, sancțiunile UE nu afectează vânzarea, furnizarea, transferul sau exportul de produse și tehnologii pentru combaterea pandemiei de COVID-19. În acest context, „produsele și tehnologiile” includ, printre altele, echipamente personale de protecție (PPE), ventilatoare mecanice sau aparate mecanice de protecție respiratorie în scopuri medicale (respirație asistată) și alte dispozitive medicale pentru combaterea COVID-19, precum și kituri de testare pentru depistarea COVID-19 (cum ar fi kitul de reacție în lanț în timp real a polimerazei – qRT-PCR KIT), medicamente, dezinfectanți, detergenți sau produse chimice.

Pentru cazul specific în care o persoană desemnată se întâmplă să fie implicată în lanțul care duce la furnizarea acestor produse și tehnologii destinate ajutoarelor umanitare, a se vedea întrebarea 2. În ceea ce privește asigurarea faptului că nu se pun la dispoziția persoanelor desemnate fonduri sau resurse economice, a se vedea și întrebarea 3.

III. ALTE ÎNTREBĂRI

8. Băncile din UE pot să deschidă un nou cont bancar la o instituție de credit sau financiară nicaraguană pentru a sprijini acordarea ajutoarelor umanitare menite să combată pandemia de COVID-19?

Da. Sunt permise activitățile bancare cu băncile din Nicaragua, cu condiția ca instituția financiară nicaraguană să nu fie o entitate inclusă pe lista din anexa I la Regulamentul privind Nicaragua. Aceasta include stabilirea de noi relații bancare corespondente și crearea de noi întreprinderi comune. De asemenea, băncilor li se permite să deschidă birouri, sucursale și filiale în Nicaragua. În prezent, nicio instituție financiară nicaraguană nu face obiectul unor măsuri restrictive.

9. Resortisanții UE pot să călătorească în Nicaragua pentru a furniza asistență medicală în scopul combaterii pandemiei de COVID-19?

Da. În principiu, nicio dispoziție a Regulamentului privind Nicaragua nu interzice deplasarea în Nicaragua sau furnizarea de asistență medicală în această țară.

Pentru cazul specific în care o persoană desemnată se întâmplă să fie implicată în lanțul care duce la furnizarea de ajutoare umanitare, a se vedea întrebarea 2. În ceea ce privește asigurarea faptului că nu se pun la dispoziția persoanelor desemnate fonduri sau resurse economice, a se vedea și întrebarea 3.

10. Operatorii umanitari pot să achiziționeze carburant, să închirieze autovehicule sau să utilizeze servicii de transport privat în Nicaragua pentru transportarea, către sau în Nicaragua, de echipamente medicale în scopul combaterii pandemiei de COVID-19?

Da. Nicio dispoziție din Regulamentul privind Nicaragua nu împiedică operatorii umanitari să achiziționeze carburant în Nicaragua.

Pentru cazul specific în care o persoană desemnată se întâmplă să fie implicată în lanțul care duce la furnizarea de ajutoare umanitare, a se vedea întrebarea 2. În ceea ce privește asigurarea faptului că nu se pun la dispoziția persoanelor desemnate fonduri sau resurse economice, a se vedea și întrebarea 3.

11. Operatorii umanitari pot să contribuie la transferul persoanelor afectate de pandemia de COVID-19 în alte locații din Nicaragua sau în afara țării?

Da.

Pentru cazul specific în care o persoană desemnată se întâmplă să fie implicată în lanțul care duce la transferul persoanelor afectate de pandemia de COVID-19, de exemplu un membru desemnat al NNP sau o persoană care acționează în numele acestuia, se poate aplica derogarea prevăzută la articolul 6 alineatul (1) din Regulamentul privind Nicaragua. Această derogare prevede ca, în anumite condiții, să se pună la dispoziția persoanelor desemnate fonduri sau resurse economice, atunci când aceste fonduri sau resurse economice sunt necesare în scopuri umanitare, incluzând în mod explicit evacuările din Nicaragua. În acest scop, este necesară o autorizație prealabilă din partea unei ANC.

12. Operatorii umanitari pot să finanțeze sau să participe la construcția unor spitale sau infrastructuri temporare ori operațiuni de salubritate pentru combaterea pandemiei de COVID-19?

Da. A se vedea, de asemenea, întrebarea 1.

Pentru cazul specific în care o persoană desemnată se întâmplă să fie implicată în construcție și/sau obține beneficii economice din aceasta, a se vedea întrebarea 2. Un astfel de caz ar putea fi, de exemplu, acela în care persoana desemnată percepe o taxă pentru accesul la infrastructura temporară sau dacă rămâne proprietara acesteia după încetarea crizei cauzate de pandemia de COVID-19.

13. Operatorii umanitari pot să furnizeze ajutoare umanitare dacă acestea pot fi livrate doar prin intermediul unor persoane desemnate?

Operatorii umanitari trebuie să caute întotdeauna soluții care nu încalcă sancțiunile UE și trebuie să utilizeze derogările existente în temeiul Regulamentului privind Nicaragua atunci când doresc să pună fonduri sau resurse economice la dispoziția unei persoane desemnate sau în beneficiul acesteia. În consecință, operatorii umanitari au obligația de a canaliza ajutoarele umanitare prin intermediul persoanelor care nu sunt desemnate în temeiul Regulamentului privind Nicaragua. În conformitate cu dreptul internațional umanitar, în cazul în care nu sunt disponibile alte opțiuni, furnizarea de ajutoare umanitare nu ar trebui împiedicată de sancțiuni ale UE. Totuși, acest lucru este foarte puțin probabil în cazul de față, având în vedere natura specifică a măsurilor restrictive din Regulamentul privind Nicaragua, tipul și numărul limitat de desemnări, precum și existența unor derogări specifice legate de scopuri umanitare, în cazul în care prezentele orientări sunt respectate cu strictețe.

IV. ÎNTREBĂRI PROCEDURALE

14. Ce înseamnă termenul „derogare”?

Derogările reprezintă excepții explicite prevăzute în actele juridice, prin care în anumite circumstanțe se permite o acțiune restricționată (interzisă), cu condiția ca aceasta să fie

autorizată de ANC⁶⁶. În absența unei astfel de autorizări, acțiunea nu poate fi efectuată în mod legal. În cazul specific al articolului 6 din Regulamentul privind Nicaragua, scopul acțiunii trebuie să fie exclusiv umanitar.

15. Se acceptă cererile comune, de exemplu, o cerere din partea mai multor operatori umanitari sau o cerere adresată în același timp mai multor ANC-uri?

Din motive de eficiență, în cazul în care un proiect umanitar de combatere a pandemiei de COVID-19 necesită depunerea, la una sau mai multe ANC-uri a mai multor cereri de derogare, ar trebui să fie posibil să se depună o singură cerere la toate ANC-urile relevante.

În mod similar, în cazul în care un proiect umanitar necesită ca mai mulți operatori umanitari să solicite derogări, ar trebui să fie posibil să se depună o cerere comună. Donatorii, băncile, organizațiile internaționale și ONG-urile implicate într-un proiect umanitar ar trebui să coopereze pentru a face schimb de informații în vederea colectării dovezilor de care au nevoie ANC-urile pentru a acorda autorizația.

În actualele circumstanțe excepționale, ANC-urile sunt invitate să înființeze un punct de contact pentru derogările umanitare în legătură cu combaterea pandemiei de COVID-19. Având în vedere caracterul urgent al situației, ANC-urile ar trebui să coopereze pentru a se asigura că răspund acestor cereri cu promptitudine și în mod consecvent. Comisia este pregătită să sprijine ANC-urile în eforturile lor.

16. ANC-urile pot să acorde autorizații generale sau operatorii umanitari trebuie să solicite o autorizație pentru fiecare activitate individuală?

ANC-urile pot să acorde derogări de la orice sancțiuni ale UE pentru un număr limitat de motive, pe care trebuie să le verifice în fiecare caz.

Regulamentul privind Nicaragua permite ANC-urilor să acorde autorizații *în condițiile pe care le consideră adecvate*, atunci când deblocarea sau punerea la dispoziție a anumitor fonduri sau resurse indisponibilizate sau furnizarea acestora către persoane desemnate este necesară în scopuri umanitare.

Autoritatea națională competentă relevantă decide dacă, în cazul unor activități/tranzacții repetitive identice ale căror condiții sunt cunoscute în prealabil, este în măsură să acorde o singură autorizație care să acopere mai multe activități/tranzacții (de exemplu, pentru tranzacții identice aprobate în loturi, cu condiția să se efectueze o evaluare de la caz la caz a respectivelor loturi și să se asigure supravegherea rezultatului acestora) sau dacă trebuie să le autorizeze una câte una. Comisia încurajează ANC-urile să analizeze dacă, în actualele circumstanțe excepționale, o autorizație unică ar putea facilita furnizarea de ajutoare umanitare persoanelor afectate de pandemia de COVID-19. La eliberarea unei autorizații, ANC-urile pot decide să impună condiții menite să asigure faptul că excepțiile nu împiedică sau eludează obiectivul sancțiunilor.

⁶⁶ În general, derogările sunt formulate după cum urmează: *Prin derogare de la (interdicțiile prevăzute la) articolul..., autoritățile competente pot autoriza, în condițiile pe care le consideră adecvate.*

17. Cum pot operatorii umanitari să solicite o derogare pentru a efectua o acțiune/tranzacție care face obiectul restricțiilor, dacă scopul respectivei acțiuni/tranzacții este furnizarea de asistență persoanelor afectate de pandemia de COVID-19?

Orice operator umanitar implicat în furnizarea de ajutoare umanitare poate solicita o derogare. De obicei, partenerii de implementare sunt cei mai în măsură să colecteze informațiile necesare. Toți ceilalți operatori, inclusiv donatorii și băncile, ar trebui să coopereze cu solicitantul pentru a facilita colectarea și schimbul de astfel de informații.

Operatorii umanitari trebuie să se adreseze ANC cu care au cea mai strânsă legătură. Lista ANC-urilor este prevăzută în anexa II la Regulamentul privind Nicaragua. Operatorii umanitari ar trebui să solicite orientări din partea ANC privind documentele necesare în vederea obținerii derogărilor relevante.

A se vedea, de asemenea, întrebarea 15 privind cererile comune.

18. Cum pot operatorii umanitari să obțină derogări în regim accelerat, în cazul în care situația de la fața locului impune acest lucru?

Operatorii umanitari care solicită o derogare urgentă ar trebui ca, în cererea pe care o înaintează, să sublinieze în mod clar necesitatea acordării imediate a derogării și să menționeze motivele care justifică o astfel de solicitare. Cu cât o cerere este mai completă, cu atât o ANC va putea să o prelucreză mai ușor și mai rapid. De asemenea, se pot anexa declarații de sprijin din partea donatorilor, scrisori de confort din partea altor autorități și documente similare, pentru a facilita examinarea cererii de către ANC. Operatorii umanitari trebuie să obțină autorizația relevantă înainte de a iniția proiectul umanitar de combatere a pandemiei de COVID-19.

Pentru a accelera procesul, operatorii umanitari ar trebui să colaboreze cu ANC și să solicite orientări din partea acesteia chiar înainte de depunerea cererii.

Existența unor orientări consecvente la nivelul întregii UE este foarte importantă pentru asigurarea faptului că operatorii umanitari din UE își pot desfășura activitatea. Comisia este pregătită să sprijine ANC-urile în eforturile lor și să creeze o platformă unică pentru publicarea orientărilor emise de ANC-uri.

19. Operatorii umanitari ar trebui să efectueze o verificare a beneficiarilor finali ai ajutoarelor umanitare?

Nu. În conformitate cu dreptul internațional umanitar, cu articolul 214 alineatul (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și cu principiile umanitare ale umanității, imparțialității, independenței și neutralității, ajutoarele umanitare trebuie furnizate fără discriminare. Identificarea ca persoană aflată în dificultate trebuie să fie efectuată de către operatorii umanitari pe baza acestor principii. Odată ce s-a efectuat această identificare, nu este necesară verificarea beneficiarilor finali.

SIRIA

REFERINTE JURIDICE ȘI ORIENTĂRI

- Regulamentul (UE) nr. 36/2012 al Consiliului din 18 ianuarie 2012 privind măsuri restrictive având în vedere situația din Siria (Regulamentul privind Siria)⁶⁷;
- Documentul Comisiei Europene intitulat „Întrebări frecvente privind măsurile restrictive ale UE în Siria”⁶⁸ („Întrebări frecvente despre Siria”).

Sancțiunile UE împotriva Siriei („sancțiunile privind Siria”) au fost impuse ca răspuns la reprimarea violentă de către regimul sirian, inclusiv prin utilizarea armelor chimice și a muniției de război, a protestelor pașnice care au dus la decesul și rănirea mai multor demonstranți și la detenții arbitrare. Sancțiunile prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 36/2012 al Consiliului constau într-o serie de restricții sectoriale, printre care se numără interzicerea exportului de bunuri sau tehnologii care ar putea fi utilizate pentru represiune internă, inclusiv de produse chimice utilizate în atacuri chimice, precum și interzicerea achiziționării locale și a importului de produse petroliere. Sunt prevăzute mai multe excepții, în special în scopuri umanitare. Sancțiunile UE vizează anumite persoane și sectoare specifice ale economiei siriene, ceea ce înseamnă că majoritatea sectoarelor, inclusiv cel alimentară și cel al medicamentelor, nu sunt deloc vizate de sancțiunile UE.

Sancțiunile prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 36/2012 al Consiliului includ desemnări individuale care implică înghețarea activelor persoanelor și entităților responsabile de represiunea violentă împotriva populației civile, ale persoanelor care beneficiază de pe urma regimului sau care sprijină regimul, ale miniștrilor și ale membrilor de rang înalt ai forțelor armate siriene. La data de 17 februarie 2020 erau desemnate 277 de persoane și 71 de entități. Aceste liste sunt, de asemenea, reflectate în Harta sancțiunilor UE⁶⁹ și în Baza de date a UE privind sancțiunile financiare⁷⁰, ambele putând fi accesate în mod liber online.

Având în vedere prezența semnificativă a grupurilor teroriste în anumite zone din Siria, sancțiunile UE împotriva terorismului internațional adoptate în temeiul Rezoluțiilor 1267 și 1373 ale Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite sunt, de asemenea, relevante în acest context⁷¹. În mod similar, UE a adoptat sancțiuni împotriva proliferării

⁶⁷ JO L 016 19.1.2012, p. 1.

⁶⁸ https://ec.europa.eu/info/files/170901-faqs-restrictive-measures-syria_en.

⁶⁹ <https://www.sanctionsmap.eu/>.

⁷⁰ <https://webgate.ec.europa.eu/fsd/fsf>

⁷¹ Regulamentul (CE) nr. 881/2002 al Consiliului din 27 mai 2002 de instituire a unor măsuri restrictive specifice împotriva anumitor persoane și entități asociate cu ISIL (Da'esh) și cu organizația Al-Qaida (JO L 139, 29.5.2002, p. 9); Regulamentul (UE) 2016/1686 al Consiliului din 20 septembrie 2016 de instituire a unor măsuri restrictive suplimentare împotriva ISIL (Da'esh) și Al-Qaida și a persoanelor fizice și juridice, entităților sau organismelor asociate cu acestea (JO L 255, 21.9.2016, p. 1); Regulamentul (CE) nr. 2580/2001 al Consiliului din 27 decembrie 2001 privind măsuri restrictive

și utilizării armelor chimice⁷², care vizează în prezent cinci persoane din Siria („Sancțiunile UE referitoare la terorismul internațional și la armele chimice”).

Sancțiunile privind Siria și sancțiunile UE referitoare la terorismul internațional și la armele chimice nu vizează medicamentele, echipamentele medicale și asistența medicală acordată populației în ansamblu. Echipamentele medicale ca atare, inclusiv buteliile de oxigen, aparatele de protecție respiratorie, echipamentele personale de protecție (PPE) și ventilatoarele mecanice, precum și medicamentele și alte articole medicale necesare pentru combaterea pandemiei de COVID-19 nu fac obiectul unor restricții directe privind exportul, furnizarea, finanțarea sau utilizarea lor în Siria.

Totuși, în anumite cazuri, exportul, furnizarea, finanțarea sau utilizarea acestor articole pot fi afectate indirect de alte restricții, cum ar fi înghețarea fondurilor sau a resurselor economice ale anumitor persoane, entități și organisme supuse sancțiunilor UE (denumite în continuare „persoane desemnate”), care se întâmplă să fie implicate în tranzacțiile relevante.

Ca regulă generală, sancțiunile privind Siria permit punerea la dispoziția persoanelor desemnate a unor fonduri și resurse economice, atunci când aceste fonduri sau resurse economice sunt necesare în scopul unic de a furniza ajutor umanitar în Siria sau asistență populației civile în Siria. În anumite cazuri, este necesară o licență prealabilă din partea ANC (a se vedea secțiunea I).

În plus, operatorii umanitari ar putea să aibă nevoie să desfășoare și activități auxiliare (de exemplu transportul de dispozitive medicale, schimb valutar și depozitare), care pot fi afectate de restricții specifice (de exemplu interzicerea achiziționării de produse petroliere în Siria). **Sancțiunile privind Siria prevăd, de asemenea, o serie de derogări care permit desfășurarea unor astfel de activități auxiliare în anumite condiții** (a se vedea secțiunile II și III).

Întrebările de mai jos au fost colectate în cursul interacțiunilor cu ANC-urile, cu operatorii umanitari și cu alte părți interesate de la nivel internațional, de la începutul crizei provocate de pandemia de COVID-19.

I. INTERDICȚIA DE A PUNE FONDURI ȘI RESURSE ECONOMICE LA DISPOZIȚIA PERSOANELOR DESEMNATE

1. Furnizarea de asistență umanitară sub formă de alimente, medicamente, echipamente medicale, dezinfectanți, asistență medicală și alte produse medicale și crearea de infrastructuri medicale temporare necesare pentru combaterea pandemiei de COVID-19 din Siria reprezintă „ajutor umanitar” sau „asistență pentru populația civilă”?

Da, acordarea de asistență umanitară în forma indicată la întrebarea 1 reprezintă „ajutor umanitar” sau „asistență pentru populația civilă”.

specifice îndreptate împotriva anumitor persoane și entități în vederea combaterii terorismului (JO L 344, 28.12.2001, p. 70).

⁷² Regulamentul (UE) 2018/1542 al Consiliului din 15 octombrie 2018 privind măsuri restrictive împotriva proliferării și utilizării armelor chimice (JO L 259, 16.10.2018, p. 12).

2. Operatorii umanitari sunt autorizați să colaboreze cu persoane desemnate dacă acest lucru este necesar pentru furnizarea de asistență umanitară populației civile din Siria în contextul pandemiei de COVID-19?

Da. Operatorii umanitari pot colabora cu persoane desemnate, dacă acest lucru este necesar pentru a organiza furnizarea ajutoarelor umanitare într-un mod sigur și eficient.

Ca regulă generală, articolul 16a alineatul (2) din Regulamentul privind Siria permite punerea la dispoziția persoanelor desemnate a unor fonduri și resurse economice, atunci când aceste fonduri sau resurse economice sunt necesare în scopul unic de a furniza ajutor umanitar în Siria sau asistență populației civile în Siria. În acest scop este necesară o licență prealabilă din partea ANC.

De asemenea, în cazuri foarte specifice și limitate, Regulamentul privind Siria le permite operatorilor umanitari să pună la dispoziția persoanelor desemnate fonduri și resurse economice fără să fie nevoie de o autorizare prealabilă din partea ANC [a se vedea articolul 16a alineatul (1) din Regulamentul privind Siria, de exemplu]. A se vedea întrebările 19 și 25.

3. Medicamentele, echipamentele medicale, dezinfectanții și echipamentele de protecție constituie „resurse economice”?

Da. Conform definiției din Regulamentul privind Siria, „resurse economice” înseamnă orice fel de resurse, corporale sau necorporale, mobiliare sau imobiliare, *care nu sunt fonduri, dar pot fi utilizate pentru obținerea de fonduri, bunuri sau servicii*⁷³. Furnizarea unor loturi de medicamente, echipamente medicale și dezinfectanți unei persoane desemnate îi permite acesteia, de exemplu, să vândă bunurile și să obțină fonduri în schimbul lor; prin urmare, o astfel de furnizare echivalează cu punerea de resurse economice la dispoziția unei persoane desemnate sau în beneficiul acesteia. O astfel de situație ar putea apărea în cazul în care dispozitivele medicale sunt furnizate unor persoane desemnate din cadrul administrației siriene sau unor persoane desemnate care gestionează unități medicale. Punerea de resurse economice la dispoziția unei persoane desemnate sau în beneficiul acesteia necesită o autorizație prealabilă din partea ANC, cu excepția cazului în care există o derogare în acest sens.

Cu toate acestea, furnizarea unor articole izolate din produsele menționate mai sus unei persoane desemnate pentru uzul propriu sau pentru protecția proprie nu echivalează cu punerea la dispoziția acesteia a unor resurse economice (a se vedea, prin analogie, întrebarea 6 din documentul „Întrebări frecvente despre Siria”).

4. Furnizarea de asistență medicală poate însemna „punerea de resurse economice la dispoziția” unor persoane desemnate?

În principiu, se consideră că asistența medicală furnizată persoanelor infectate sau suspectate că sunt infectate cu virusul SARS-CoV-2 nu are în sine o valoare economică intrinsecă și nu poate fi preschimbată în fonduri sau resurse economice. În consecință, aceasta nu constituie o resursă economică și, prin urmare, implicarea unei persoane

⁷³ Articolul 1 litera (f) din Regulamentul privind Siria.

desemnate în furnizarea unei astfel de asistențe medicale nu încalcă Regulamentul privind Siria.

Pentru cazul specific în care o persoană desemnată se întâmplă să fie implicată în furnizarea de asistență medicală și obține beneficii economice din aceasta, de exemplu prin taxarea beneficiarilor pentru serviciul furnizat sau prin obținerea oricărei resurse economice în beneficiul propriu în contextul furnizării de asistență medicală, a se vedea întrebarea 2.

5. Pot operatorii umanitari să furnizeze fonduri organizațiilor locale din Siria în scopul combaterii pandemiei de COVID-19?

Da.

Pentru cazul specific în care o persoană desemnată este implicată în lanțul care duce la furnizarea de ajutoare umanitare, a se vedea întrebările 2 și 4. În ceea ce privește modul în care se poate asigura faptul că nu se pun la dispoziția persoanelor desemnate fonduri sau resurse economice, a se vedea și întrebarea 20.

II. RESTRICȚII LA IMPORT ȘI LA EXPORT

6. Exportul de ventilatoare mecanice sau de aparate mecanice de protecție respiratorie în scopuri medicale (respirație asistată) este permis în temeiul sancțiunilor privind Siria?

Da. În principiu, ventilatoarele mecanice destinate scopurilor medicale nu intră sub incidența restricțiilor la export prevăzute în Regulamentul privind Siria.

În ceea ce privește aparatele mecanice de protecție respiratorie, poate fi necesară o evaluare de la caz la caz a caracteristicilor tehnice ale articolului specific care urmează să fie exportat, pentru a se asigura că acesta este destinat exclusiv unor scopuri medicale, și nu unor activități militare sau represiunii interne. În acest din urmă caz, aparatele mecanice de protecție respiratorie ar putea face obiectul unei autorizări prealabile din partea ANC în temeiul Regulamentului privind produsele cu dublă utilizare, astfel cum se menționează în Regulamentul privind Siria⁷⁴.

În ceea ce privește specificațiile tehnice, operatorii umanitari ar trebui să solicite informații din partea producătorului pentru a afla dacă articolul intră sub incidența Regulamentului privind produsele cu dublă utilizare.

Dacă există îndoieli, ar trebui să se contacteze autoritatea națională competentă relevantă.

Pentru cazul specific în care o persoană desemnată se întâmplă să fie implicată în lanțul care duce la furnizarea de ajutoare umanitare, a se vedea întrebarea 2.

⁷⁴ Regulamentul (CE) nr. 428/2009 al Consiliului din 5 mai 2009 de instituire a unui regim comunitar pentru controlul exporturilor, transferului, serviciilor de intermediere și tranzitului de produse cu dublă utilizare. A se vedea în special rubrica 1A004.a. din anexa la Regulamentul privind produsele cu dublă utilizare, menționat la articolul 2d din Regulamentul privind Siria, astfel cum a fost modificat prin articolul 1 din Regulamentul (UE) nr. 697/2013 al Consiliului din 22 iulie 2013 (JO L 198, 23.7.2013, p. 28).

7. Furnizarea altor dispozitive medicale decât ventilatoarele mecanice sau aparatele mecanice de protecție respiratorie pentru combaterea pandemiei de COVID-19, inclusiv a buteliilor de oxigen, este permisă în temeiul Regulamentului privind Siria?

Da. În principiu, vânzarea, furnizarea, transferul sau exportul către Siria, finanțarea sau utilizarea dispozitivelor medicale nu sunt interzise în temeiul Regulamentului privind Siria.

Pentru cazul specific în care o persoană desemnată poate obține resurse economice din furnizarea de ajutoare umanitare, a se vedea întrebarea 2.

8. Furnizarea de medicamente, dezinfectanți, detergenți sau alți agenți chimici pentru combaterea pandemiei de COVID-19 este permisă în temeiul Regulamentului privind Siria?

Da. În principiu, măsurile restrictive ale UE prevăzute în Regulamentul privind Siria nu interzic vânzarea, furnizarea, transferul sau exportul, finanțarea sau utilizarea medicamentelor, a săpunurilor, a dezinfectanților (biocidelor), a detergenților sau a agenților chimici destinați utilizării medicale necesari pentru a combate pandemia de COVID-19.

Totuși, pentru vânzarea, furnizarea, transferul sau exportul către Siria, finanțarea sau utilizarea unor substanțe chimice utilizate pentru dezinfecție/curățenie trebuie să se obțină o autorizație prealabilă acordată de o ANC în temeiul articolului 2b, deoarece acestea pot fi utilizate și pentru represiune internă, inclusiv pentru comiterea de atacuri chimice. Acesta este, în special, cazul etanolului, al izopropanolului și al hipocloritului de sodiu⁷⁵.

Este necesară o autorizație pentru vânzarea, furnizarea, transferul sau exportul de etanol, izopropanol și hipoclorit de sodiu ca atare sau în mixturi cu concentrații ridicate specifice („concentrații restricționate”)⁷⁶. Pentru a obține o astfel de autorizație, operatorii umanitari trebuie să demonstreze că aceste substanțe vor fi utilizate pentru a furniza ajutor umanitar în contextul combaterii pandemiei, și nu în alte scopuri⁷⁷. Operatorii

⁷⁵ Etanolul este o substanță activă utilizată pentru numeroase produse dezinfectante [tipul de produs 1 prevăzut în Regulamentul (UE) nr. 528/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 mai 2012 privind punerea la dispoziție pe piață și utilizarea produselor biocide]. Izopropanolul a fost utilizat recent ca alternativă la etanol din cauza lipsei acestuia din urmă. Hipocloritul de sodiu este utilizat ca biocid în detergenți și se găsește în mod obișnuit în înălbitorii lichizi. Vânzarea, furnizarea, transferul sau exportul de etanol, izopropanol și hipoclorit de sodiu, care sunt enumerate în anexa IX rubrica A1.004, sunt supuse cerințelor de autorizare prevăzute la articolul 2b din Regulamentul privind Siria. Etanolul este utilizat în producția de alchil fosfonat de dialchil și etanol anhidru, care pot fi utilizați ca solvenți în reacțiile chimice pentru producerea de precursori ai armelor chimice (inclusiv sarin). Soluțiile pe bază de hipoclorit de sodiu pot fi utilizate pentru extracția clorului gazos.

⁷⁶ Restricția se aplică mixturilor cu concentrații de 90 % sau mai ridicate (etanol, hipoclorit de sodiu) ori de 95 % sau mai ridicate (izopropanol).

⁷⁷ În conformitate cu articolul 2b alineatul (2), ANC nu acordă o autorizație în cazul în care are motive rezonabile pentru a stabili că substanțele care sunt vândute, furnizate, transferate sau exportate sunt sau ar putea fi utilizate în scopul represiunii interne sau în scopul fabricării și întreținerii de produse care ar putea fi utilizate în scopul represiunii interne.

umanitari pot solicita îndrumări din partea ANC cu privire la informațiile necesare pentru a-și justifica cererea de autorizare.

Dezinfectanții, gelurile hidroalcoolice și detergenții/produsele de curățenie sub formă de produse finite sunt ei înșiși mixturi. Aceste produse finite necesită însă, în general, o concentrație mai mică de etanol, izopropanol și hipoclorit de sodiu decât concentrațiile restricționate⁷⁸. În acest caz derogarea nu este necesară. Aceste produse pot fi, prin urmare, comercializate și furnizate liber în contextul ajutoarelor umanitare.

Autorizația prealabilă nu este necesară nici în cazul mai puțin probabil în care produsele finite respective conțin etanol, izopropanol și hipoclorit de sodiu în concentrații egale cu concentrațiile restricționate sau mai mari decât acestea, cu condiția ca operatorul umanitar să poată garanta că este îndeplinită oricare dintre următoarele condiții:

1. etanolul, izopropanolul și hipocloritul de sodiu nu pot fi efectiv extrase din produs sau folosite în alte scopuri (extragerea/folosirea în alte scopuri a substanțelor chimice controlate nu este posibilă)⁷⁹; sau
2. în cazul etanolului și al hipocloritului de sodiu, produsele finite sunt produse de consum ambalate pentru vânzare cu amănuntul pentru uz personal sau ambalate pentru uz individual⁸⁰.

În ceea ce privește specificațiile tehnice ale bunurilor, operatorii umanitari ar trebui să solicite informații din partea producătorului și să obțină eventual o declarație potrivit căreia articolul nu intră sub incidența restricției relevante din Regulamentul privind Siria⁸¹. În cazul în care există îndoieli, operatorii umanitari ar trebui să contacteze ANC.

Pentru cazul specific în care o persoană desemnată se întâmplă să fie implicată în lanțul care duce la furnizarea de ajutoare umanitare, a se vedea întrebarea 2.

9. Furnizarea kitului de testare pentru depistarea COVID-19 (qRT-PCR KIT) este autorizată în temeiul Regulamentului privind Siria?

Da. Măsurile restrictive ale UE prevăzute în Regulamentul privind Siria nu interzic vânzarea, furnizarea, transferul sau exportul, finanțarea sau utilizarea kiturilor de testare pentru depistarea COVID-19, cum ar fi kitul de reacție în lanț în timp real a polimerazei (denumit în continuare „qRT-PCR KIT”). De asemenea, reactivii utilizați în mod obișnuit

⁷⁸ În dezinfectanți și detergenți, concentrația de etanol și izopropanol este, de obicei, de 75 %. Înălbitorii conțin hipoclorit de sodiu în concentrație de sub 10 %, concentrația obișnuită fiind de aproximativ 5 %.

⁷⁹ A se vedea Nota generală din anexa IX, astfel cum a fost modificată prin articolul 3 din Regulamentul (UE) nr. 509/2012 al Consiliului din 15 iunie 2012 de modificare a Regulamentului (UE) nr. 36/2012 (JO L 156, 16.6.2012, p. 10).

⁸⁰ A se vedea anexa IX la Regulamentul privind Siria, astfel cum a fost modificată prin articolul 1 punctul 11 litera (a) din Regulamentul (UE) nr. 697/2013 al Consiliului din 22 iulie 2013 (JO L 198, 23.7.2013, p. 28). În conformitate cu acest articol, condiția menționată nu se aplică bunurilor de consum care conțin izopropanol.

⁸¹ În special rubrica A1.004 din anexa IX la Regulamentul privind Siria.

în qRT-PCR KIT nu fac obiectul niciunui tip de restricție comercială prevăzută în Regulamentul privind Siria. În cazul în care operatorul umanitar are motive să creadă că reactivii furnizați împreună cu qRT-PCR KIT nu sunt cei utilizați în mod obișnuit, acesta ar trebui să solicite producătorului confirmarea faptului că respectivii reactivi nu fac obiectul restricțiilor la export prevăzute în Regulamentul privind Siria. În cazul în care sunt necesare orientări suplimentare, ar trebui să se contacteze ANC.

Pentru cazul specific în care o persoană desemnată se întâmplă să fie implicată în lanțul care duce la furnizarea kitului de testare pentru depistarea COVID-19 (qRT-PCR KIT) în cadrul ajutorului umanitar, a se vedea întrebarea 2.

10. Furnizarea de echipamente personale de protecție necesare pentru combaterea pandemiei de COVID-19 este autorizată în temeiul Regulamentului privind Siria?

Da. În principiu, Regulamentul privind Siria nu interzice vânzarea, furnizarea, transferul sau exportul, finanțarea și utilizarea echipamentelor personale de protecție (personal protective equipment, PPE) necesare pentru combaterea pandemiei de COVID-19.

Anumite articole specifice utilizate ca PPE în contextul combaterii pandemiei de COVID-19, cum ar fi măștile, mănușile și încălțăminte de protecție, pot fi, de asemenea, adaptate pentru utilizare în situații de război în scopul protejării împotriva agenților biologici. Vânzarea, furnizarea, transferul sau exportul, finanțarea sau utilizarea acestor PPE sunt supuse autorizării prealabile de către o ANC⁸².

Operatorii umanitari ar trebui să se asigure că PPE destinate vânzării, furnizării, transferului sau exportului, finanțării sau utilizării în vederea combaterii pandemiei nu sunt adaptate pentru utilizare în scenarii de război. În caz de incertitudine, operatorii umanitari ar trebui să solicite producătorului clarificările necesare. În cazul în care, cu toate acestea, este necesară o autorizație, deoarece PPE sunt adaptate pentru utilizare în scenarii de război, în plus față de utilizarea în contexte civile, operatorul umanitar care gestionează exportul ar trebui să demonstreze ANC că articolul are un scop umanitar⁸³.

Pentru cazul specific în care o persoană desemnată se întâmplă să fie implicată în lanțul care duce la furnizarea de ajutoare umanitare, a se vedea întrebarea 2.

III. ALTE RESTRICȚII

11. Băncile din UE pot să deschidă un nou cont bancar la o instituție de credit sau financiară siriană pentru a sprijini acordarea ajutoarelor umanitare menite să combată pandemia de COVID-19?

Da, cu condiția depunerii unei cereri specifice de derogare.

⁸² În special, a se vedea partea 1 tabelul A rubrica I.B.1A004 din anexa IA la Regulamentul privind Siria. La această rubrică sunt incluse, printre altele, costumele, mănușile și încălțăminte de protecție special concepute sau modificate pentru protecție împotriva agenților biologici adaptați pentru utilizare în război.

⁸³ Articolul 2a alineatul (2) din Regulamentul privind Siria.

În anumite condiții, articolul 25a din Regulamentul privind Siria prevede că băncile pot solicita ANC acordarea unei derogări pentru a deschide un nou cont bancar la o instituție de credit sau financiară siriană, în scopul furnizării de asistență populației civile siriene. A se vedea, de asemenea, întrebările 23 și 24 din documentul „Întrebări frecvente despre Siria”.

12. Resortisanții UE pot să călătorească în Siria pentru a furniza asistență medicală în scopul combaterii pandemiei de COVID-19?

Da. În principiu, nicio dispoziție a Regulamentului privind Siria nu interzice deplasarea în Siria sau furnizarea de asistență medicală în această țară.

Pentru cazul specific în care o persoană desemnată se întâmplă să fie implicată în lanțul care duce la furnizarea de ajutoare umanitare, a se vedea întrebarea 2.

13. Operatorii umanitari pot să achiziționeze carburant în Siria pentru transportarea, către sau în Siria, de echipamente medicale în scopul combaterii pandemiei de COVID-19?

Da, în temeiul articolului 6a din Regulamentul privind Siria.

În cazul în care operatorii umanitari primesc finanțare publică din partea UE sau a unui stat membru în scopul furnizării de ajutoare umanitare în Siria, nu este obligatoriu să se dețină o autorizație prealabilă din partea ANC pentru a achiziționa carburantul necesar în scopul furnizării acestor ajutoare, astfel cum se prevede la articolul 6a alineatul (1). În acest caz, dacă de plata pentru carburant beneficiază o persoană desemnată, respectiva plată poate fi efectuată fără să fie necesară o autorizație, în conformitate cu articolul 16a alineatul (1) din regulamentul menționat.

În cazul în care operatorii umanitari nu primesc finanțare din partea UE sau a unui stat membru în scopul furnizării de ajutoare umanitare în Siria, este necesară o autorizație prealabilă din partea ANC pentru a achiziționa carburant în temeiul articolului 16a alineatul (2) din regulamentul menționat. În acest caz, dacă de plata pentru carburant beneficiază o persoană desemnată, este necesară o autorizație în conformitate cu articolul 16a alineatul (2) din regulamentul menționat (a se vedea, de asemenea, întrebarea 18 din documentul „Întrebări frecvente despre Siria”). În acest din urmă caz, atunci când contactează ANC, operatorii umanitari ar trebui să precizeze dacă au nevoie să achiziționeze carburant în diferite ocazii (de exemplu, mici achiziții de la benzinării) sau dacă intenționează să efectueze o singură achiziție (de exemplu, realimentarea cu carburant a unui camion înainte de a părăsi teritoriul Siriei). Cu toate că exceptările generale nu sunt permise, articolul 6a alineatul (2) din Regulamentul privind Siria permite ANC-urilor să acorde derogări generale pentru operațiuni repetitive identice.

A se vedea, de asemenea, întrebarea 18 privind cererile comune și întrebarea 19 privind derogările generale.

A se vedea, de asemenea, documentul „Întrebări frecvente despre Siria”, întrebările 16-18.

14. În cazul în care importurile în Siria de materiale medicale necesare combaterii pandemiei de COVID-19 sunt supuse impozitării și taxelor la import, operatorii umanitari pot să le plătească guvernului sirian?

Da, dacă aceasta este singura modalitate de a furniza asistență umanitară populației civile din Siria în contextul pandemiei de COVID-19.

Dacă plata trebuie efectuată către o persoană desemnată sau dacă de plată va beneficia în mod indirect o persoană desemnată, ceea ce este foarte probabil în acest caz, poate fi necesară o derogare din partea ANC. A se vedea, de asemenea, întrebarea 2.

15. Operatorii umanitari pot să evacueze persoanele afectate de pandemia de COVID-19 în alte locații din Siria sau în afara țării?

Da.

Dacă acțiunea implică, de exemplu, achiziționarea de carburant sau punerea de fonduri la dispoziția unei persoane desemnate⁸⁴, poate fi necesară o derogare. A se vedea întrebarea 13.

A se avea în vedere faptul că, în conformitate cu articolul 7a alineatul (5) litera (b) din Regulamentul privind Siria, este posibil să se achiziționeze combustibil pentru avioane cu reacție utilizate de transportatori aerieni sirieni desemnați în scopul evacuării populației afectate de pandemie.

16. Operatorii umanitari pot să finanțeze sau să participe la construcția unor spitale sau infrastructuri temporare ori operațiuni de salubritate pentru combaterea pandemiei de COVID-19?

Da. A se vedea, de asemenea, întrebarea 1.

Pentru cazul specific în care o persoană desemnată se întâmplă să fie implicată în construcție și/sau obține beneficii economice din aceasta, a se vedea întrebarea 2. Un astfel de caz ar putea fi, de exemplu, acela în care persoana desemnată percepe o taxă pentru accesul la infrastructura temporară sau dacă rămâne proprietara acesteia după încetarea crizei cauzate de pandemia de COVID-19.

17. Operatorii umanitari pot să furnizeze ajutoare umanitare dacă acestea pot fi livrate doar prin intermediul unor persoane desemnate?

Operatorii umanitari ar trebui să utilizeze excepțiile existente prevăzute în Regulamentul privind Siria. Cu toate acestea, în conformitate cu dreptul internațional umanitar, în cazul în care nu este disponibilă o altă opțiune, furnizarea de ajutoare umanitare nu ar trebui împiedicată de măsuri restrictive ale UE. Este însă puțin probabil ca acest lucru să se întâmple, dat fiind faptul că sancțiunile privind Siria prevăd ample derogări pentru activitățile umanitare și dacă prezentele orientări sunt respectate cu strictețe.

⁸⁴ De exemplu, a se vedea anexa II partea B rubrica 50 (Syrian Arab Airlines).

IV. ÎNTREBĂRI PROCEDURALE

18. Se acceptă cererile comune, de exemplu, o cerere din partea mai multor operatori umanitari sau o cerere adresată în același timp mai multor ANC-uri?

Din motive de eficiență, în cazul în care un proiect umanitar de combatere a pandemiei de COVID-19 necesită **depunerea, la una sau mai multe ANC-uri** a mai multor cereri de derogare, ar trebui să fie posibil să se depună o singură cerere la toate ANC-urile relevante.

În mod similar, în cazul în care un proiect umanitar necesită ca **mai mulți operatori umanitari să solicite** derogări, ar trebui să fie posibil să se depună o cerere comună. Donatorii, băncile, organizațiile internaționale și ONG-urile implicate într-un proiect umanitar ar trebui să coopereze pentru a face schimb de informații în vederea colectării dovezilor de care au nevoie ANC-urile pentru a acorda autorizația.

În actualele circumstanțe excepționale, **ANC-urile sunt invitate să înființeze un punct de contact pentru derogările umanitare în legătură cu combaterea pandemiei de COVID-19**. Având în vedere caracterul urgent al situației, ANC-urile ar trebui să coopereze pentru a se asigura că răspund acestor cereri cu promptitudine și în mod consecvent. Comisia este pregătită să sprijine ANC-urile în eforturile lor.

19. ANC-urile pot să acorde autorizații generale sau operatorii umanitari trebuie să solicite o autorizație pentru fiecare activitate individuală?

ANC-urile pot să acorde derogări de la orice sancțiuni ale UE pentru un număr limitat de motive, pe care trebuie să le verifice în fiecare caz.

Regulamentul privind Siria permite în mod explicit ANC-urilor să acorde autorizații generale (*în condițiile **generale** și specifice pe care le consideră adecvate*) în două cazuri: pentru punerea la dispoziția persoanelor desemnate a anumitor fonduri sau resurse în legătură cu activități umanitare, astfel cum se prevede la articolul 16a alineatul (2), și pentru achiziționarea de produse petroliere în Siria pentru aceleași activități, astfel cum se prevede la articolul 6a alineatul (2).

ANC-urile relevante sunt cele care decid dacă, în cazul unor activități/tranzacții repetitive identice ale căror condiții sunt cunoscute în prealabil, doresc să acorde o singură autorizație care să acopere toate activitățile/tranzacțiile sau preferă să le autorizeze una câte una. Comisia încurajează ANC-urile să analizeze dacă, în actualele circumstanțe excepționale, o autorizație unică ar putea facilita furnizarea de ajutoare umanitare persoanelor afectate de pandemia de COVID-19. La eliberarea unei autorizații, ANC-urile pot decide să impună condiții menite să asigure faptul că excepțiile nu împiedică sau eludează obiectivul sancțiunilor.

20. Cum pot operatorii umanitari să se asigure că nu pun fonduri sau resurse economice la dispoziția persoanelor, entităților sau organismelor desemnate atunci când furnizează ajutoare pentru combaterea pandemiei de COVID-19?

Anexele II și IIa la Regulamentul privind Siria conțin listele persoanelor, entităților și organismelor desemnate în temeiul măsurilor restrictive ale UE. Aceste liste sunt, de

asemenea, reflectate în Harta sancțiunilor UE⁸⁵ și în Baza de date a UE privind sancțiunile financiare⁸⁶, ambele putând fi accesate în mod liber de către operatorii umanitari. Aceste liste sunt actualizate periodic.

Operatorii umanitari ar trebui să fi instituit deja procedurile obligatorii în vederea efectuării verificărilor necesare pentru a se asigura că partenerii implicați în furnizarea de ajutoare umanitare nu sunt desemnați în temeiul măsurilor restrictive ale UE. În contextul furnizării de asistență pentru combaterea răspândirii COVID-19 în Siria, ar trebui să se acorde o atenție deosebită persoanelor, entităților și organismelor desemnate care au legătură cu sectorul asistenței medicale, atât cu cel public, cât și cu cel privat, precum și cu sectorul logisticii. Operatorii umanitari ar trebui, de asemenea, să se asigure că fondurile și resursele economice, inclusiv echipamentele medicale, nu sunt deturnate de persoane desemnate. Acest lucru implică adoptarea măsurilor de precauție și a verificărilor necesare pentru a se asigura faptul că fondurile și resursele economice nu sunt confiscate de astfel de persoane (de exemplu, membri desemnați ai forțelor armate siriene).

Operatorii umanitari, în special cei aflați cel mai aproape de partenerii și de subcontractanții externi, ar trebui să colecteze cât mai multe informații posibil în mod rezonabil și să aducă la cunoștința partenerilor lor, de preferat pe cale contractuală, faptul că persoanelor desemnate nu trebuie să li se furnizeze sau că acestea nu trebuie să beneficieze de fonduri sau resurse economice. Utilizarea sistemului Hawala și a altor tipuri de transfer informal de bani se încadrează, de asemenea, în domeniul de aplicare al acestei interdicții.

Conform articolului 28 din Regulamentul privind Siria, încălcările măsurilor restrictive ale UE nu angajează în niciun fel răspunderea în cazul în care autorul încălcării nu a știut și nu a avut niciun motiv întemeiat pentru a bănuși că acțiunile sale ar încălca interdicțiile în cauză. În acest sens, măsurile restrictive ale UE nu ar trebui să conducă la o conformitate excesivă. În special, acestea nu ar trebui interpretate ca impunând operatorilor umanitari să depună eforturi nerealiste pentru a colecta dovezi sau pentru a dovedi un fapt negativ.

În cazul în care o persoană desemnată se întâmplă să fie implicată într-o tranzacție umanitară, acest lucru nu înseamnă în mod automat că trebuie să se renunțe la efectuarea tranzacției. Regulamentul privind Siria conține o serie de excepții importante care permit efectuarea unor astfel de tranzacții, în anumite cazuri aplicându-se condiția obținerii unei aprobări prealabile din partea ANC. A se vedea și secțiunea I, în special întrebările 2, 4 și 5, precum și întrebarea 25.

În cazul în care există îndoieli, operatorii umanitari ar trebui să contacteze autoritatea națională competentă relevantă pentru a verifica dacă procedurile lor respectă clauza antieludare prevăzută în sancțiunile privind Siria. ANC-urile ar trebui să ofere operatorilor umanitari orientări prompte și clare în această privință.

⁸⁵ <https://www.sanctionsmap.eu/>.

⁸⁶ <https://webgate.ec.europa.eu/fsd/fsf>.

21. Cum pot operatorii umanitari să solicite o derogare pentru a efectua o acțiune/tranzacție care face obiectul restricțiilor, dacă scopul respectivei acțiuni/tranzacții este furnizarea de asistență persoanelor afectate de pandemia de COVID-19?

Orice operator umanitar implicat în furnizarea de ajutoare umanitare poate solicita o derogare. De obicei, partenerii de implementare sunt cei mai în măsură să colecteze informațiile necesare. Toți ceilalți operatori, inclusiv donatorii și băncile, ar trebui să coopereze cu solicitantul pentru a facilita colectarea și schimbul de astfel de informații.

Operatorii umanitari trebuie să se adreseze ANC cu care au cea mai strânsă legătură. Lista ANC-urilor este prevăzută în anexa III la Regulamentul privind Siria. Operatorii umanitari ar trebui să solicite orientări din partea ANC privind documentele necesare în vederea obținerii derogărilor relevante.

A se vedea, de asemenea, întrebarea 18 privind cererile comune.

22. Cum pot operatorii umanitari să obțină derogări în regim accelerat, în cazul în care situația de la fața locului impune acest lucru?

Operatorii umanitari care solicită o derogare urgentă ar trebui ca, în cererea pe care o înaintează, să sublinieze în mod clar necesitatea acordării imediate a derogării și să menționeze motivele care justifică o astfel de solicitare. Cu cât o cerere este mai completă, cu atât o ANC va putea să o prelucreză mai ușor și mai rapid. De asemenea, se pot anexa declarații de sprijin din partea donatorilor, scrisori de confort din partea altor autorități și documente similare, pentru a facilita examinarea cererii de către ANC. Operatorii umanitari trebuie să obțină autorizația relevantă înainte de a iniția proiectul umanitar de combatere a pandemiei de COVID-19.

Pentru a accelera procesul, operatorii umanitari ar trebui să colaboreze cu ANC și să solicite orientări din partea acesteia chiar înainte de depunerea cererii.

Existența unor orientări consecvente la nivelul întregii UE este foarte importantă pentru asigurarea faptului că operatorii umanitari din UE își pot desfășura activitatea. Comisia este pregătită să sprijine ANC-urile în eforturile lor și să creeze o platformă unică pentru publicarea orientărilor emise de ANC-uri.

23. Operatorii umanitari trebuie să respecte sancțiunile UE privind terorismul internațional și armele chimice atunci când furnizează în Siria ajutoare pentru combaterea pandemiei de COVID-19?

Da.

Sancțiunile UE privind terorismul internațional și armele chimice vizează anumite persoane care își pot desfășura activitatea în Siria. În cazul în care respectivele persoane sunt implicate într-o tranzacție, se aplică restricțiile specifice ale sancțiunilor UE împotriva terorismului internațional și a armelor chimice. În acest caz, sunt necesare orientări specifice suplimentare din partea autorității naționale competente relevante.

24. Care este diferența dintre exceptări și derogări (denumite împreună „excepții”)?

Exceptările înseamnă că o restricție nu se aplică atunci când scopul acțiunii este furnizarea de ajutoare umanitare. Operatorii umanitari pot să efectueze imediat acțiunea

în cauză. Cu toate acestea, operatorii umanitari ar trebui să poată demonstra că acțiunea a fost întreprinsă într-un anumit scop umanitar.

Derogările înseamnă că o acțiune care face obiectul restricțiilor (interzisă) poate fi efectuată numai după ce ANC a acordat o autorizație, atât timp cât scopul este furnizarea de ajutoare umanitare⁸⁷.

25. Operatorii umanitari ar trebui să efectueze o verificare a beneficiarilor finali ai ajutoarelor umanitare?

Nu. În conformitate cu dreptul internațional umanitar, cu articolul 214 alineatul (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și cu principiile umanitare ale umanității, imparțialității, independenței și neutralității, ajutoarele umanitare trebuie furnizate fără discriminare. Identificarea ca persoană aflată în dificultate trebuie să fie efectuată de către operatorii umanitari pe baza acestor principii. Odată ce s-a efectuat această identificare, nu este necesară verificarea beneficiarilor finali.

⁸⁷ În general, exceptările sunt formulate după cum urmează: *(Interdicțiile prevăzute la) articolul... nu se aplică....* În general, derogările sunt formulate după cum urmează: *Prin derogare de la (interdicțiile prevăzute la) articolul..., autoritățile competente pot autoriza, în condițiile pe care le consideră adecvate....*

VENEZUELA

REFERINTE JURIDICE ȘI ORIENTĂRI

- Regulamentul (UE) 2017/2063 al Consiliului din 13 noiembrie 2017 privind măsuri restrictive având în vedere situația din Venezuela (denumit în continuare „Regulamentul privind Venezuela”)⁸⁸.

Sancțiunile UE împotriva Venezuelei prevăzute în Regulamentul (UE) 2017/2063 al Consiliului au fost impuse ca răspuns la continuarea deteriorării democrației, a statului de drept și a drepturilor omului în Venezuela. Obiectivul măsurilor restrictive ale UE este de a încuraja un proces credibil și semnificativ care poate conduce la o soluție negociată pașnică. Acestea pot fi inversate în funcție de evoluția situației din țară, în special desfășurarea unor negocieri credibile și semnificative care să ducă la condiții legislative și electorale incluzive, corecte și credibile, respectarea instituțiilor democratice și eliberarea tuturor prizonierilor politici.

Printre sancțiunile prevăzute în Regulamentul privind Venezuela se numără un embargo asupra echipamentelor care ar putea fi utilizate în scopul represiei interne, înghețarea activelor și interdicția de a pune la dispoziție fonduri sau active, direct sau indirect, în beneficiul persoanelor responsabile de încălcări grave ale drepturilor omului și de subminarea democrației și a statului de drept în Venezuela, precum și al persoanelor asociate cu acestea. Având în vedere situația din Venezuela, care rămâne gravă, 36 de persoane sunt în prezent desemnate în temeiul Regulamentului privind Venezuela⁸⁹.

Sancțiunile prevăzute în Regulamentul privind Venezuela nu vizează medicamentele, echipamentele medicale și asistența medicală acordate populației în ansamblu. Echipamentele medicale ca atare, inclusiv buteliile de oxigen, aparatele de protecție respiratorie, echipamentele personale de protecție (PPE) și ventilatoarele mecanice, precum și medicamentele și alte articole medicale necesare pentru combaterea pandemiei de COVID-19 nu fac obiectul unor restricții directe privind exportul, furnizarea, finanțarea sau utilizarea lor în Venezuela (a se vedea secțiunea II). În plus, măsurile restrictive instituite în Regulamentul privind Venezuela sunt specifice, au obiective clare și vizează anumite persoane care au, în principal, legătură cu forțele armate, serviciile de securitate, guvernul sau sistemul judiciar. Prin urmare, este foarte puțin probabil ca măsurile restrictive ale UE să interfereze cu ajutoarele umanitare pentru combaterea pandemiei de COVID-19 în Venezuela.

Totuși, în cazuri specifice și foarte limitate, exportul, furnizarea sau finanțarea articolelor de care au nevoie operatorii umanitari pot fi afectate indirect de înghețarea fondurilor sau a resurselor economice ale anumitor persoane, entități și organisme supuse sancțiunilor UE (denumite în continuare „persoane desemnate”) care pot fi implicate în tranzacțiile relevante.

Ca regulă generală, **sancțiunile UE împotriva Venezuelei nu permit punerea la dispoziția persoanelor desemnate a unor fonduri și resurse economice, deși există o**

⁸⁸ JO L 295 14.11.2017, p. 21.

⁸⁹ A se vedea anexele IV și V la Regulamentul privind Venezuela.

serie de derogări (a se vedea secțiunea I). În conformitate cu dreptul internațional umanitar, în cazul în care nu sunt disponibile alte opțiuni, furnizarea de ajutoare umanitare nu ar trebui împiedicată de sancțiuni ale UE. Cu toate acestea, este puțin probabil ca acest principiu să fie aplicat în cazul de față, având în vedere natura specifică a măsurilor restrictive din Regulamentul privind Venezuela, precum și tipul și numărul limitat de desemnări.

Sunt permise și activități auxiliare necesare pentru a sprijini furnizarea de dispozitive medicale (de exemplu, transportul de dispozitive medicale, schimb valutar și depozitare). Deși posibilitatea ca aceste acțiuni să intre în sfera de aplicare a unor restricții specifice este redusă, operatorii umanitari ar trebui să le verifice cu atenție în raport cu prezenta comunicare înainte de a le întreprinde și, în caz de nevoie, să solicite opinia autorității naționale competente relevante.

I. INTERDICȚIA DE A PUNE FONDURI ȘI RESURSE ECONOMICE LA DISPOZIȚIA PERSOANELOR DESEMNAȚE⁹⁰

1. Operatorii umanitari sunt autorizați să colaboreze cu persoane desemnate dacă acest lucru este necesar pentru furnizarea de asistență umanitară populației civile din Venezuela în contextul pandemiei de COVID-19?

Da. Operatorii umanitari pot colabora cu persoane desemnate, dacă acest lucru este necesar pentru a organiza furnizarea ajutoarelor umanitare într-un mod sigur și eficient.

Prin urmare, în cazul în care o persoană desemnată intervine într-o tranzacție umanitară, acest lucru nu înseamnă în mod automat că trebuie să se renunțe la efectuarea tranzacției. În măsura în care niciun fond și nicio resursă economică nu se pun la dispoziția unei persoane desemnate, Regulamentul privind Venezuela nu interzice colaborarea cu această persoană.

2. Cum pot operatorii umanitari să se asigure că nu pun fonduri sau resurse economice la dispoziția persoanelor, entităților sau organismelor desemnate atunci când furnizează ajutoare pentru combaterea pandemiei de COVID-19?

Operatorii umanitari ar trebui să fi instituit procedurile obligatorii în vederea efectuării verificărilor necesare pentru a se asigura că partenerii implicați în furnizarea de ajutoare umanitare nu sunt desemnați în temeiul regimului de sancțiuni al UE. În contextul furnizării de asistență pentru combaterea răspândirii COVID-19 în Venezuela, ar trebui să se acorde o atenție deosebită în special persoanelor desemnate aflate în poziții-cheie care au legătură cu forțele armate (Garda Națională Bolivariană și Armata Națională Bolivariană), precum și membrilor guvernului Venezuelei care își desfășoară activitatea în sectorul economic și cel industrial, care pot fi implicate în operațiuni umanitare. Operatorii umanitari ar trebui, de asemenea, să se asigure că fondurile și resursele economice, inclusiv echipamentele medicale, nu sunt deturnate de persoane desemnate.

⁹⁰ Anexele IV și V la Regulamentul privind Venezuela conțin listele persoanelor, entităților și organismelor desemnate în temeiul sancțiunilor UE. Aceste liste se regăsesc și în Harta sancțiunilor UE (<https://www.sanctionsmap.eu>) și în Baza de date a UE privind sancțiunile financiare (<https://webgate.ec.europa.eu/fsd/fsf>), ambele putând fi accesate în mod liber de către operatorii umanitari. Aceste liste sunt actualizate periodic. Sursa oficială a dreptului UE este Jurnalul Oficial al UE, care, în caz de conflict, prevalează.

Acest lucru implică adoptarea măsurilor de precauție și a verificărilor necesare pentru a se asigura faptul că fondurile și resursele economice nu sunt confiscate de astfel de persoane și că materialele medicale furnizate sunt utilizate în scopurile umanitare prevăzute.

Operatorii umanitari, în special cei aflați cel mai aproape de partenerii și de subcontractanții externi, ar trebui să colecteze cât mai multe informații posibil în mod rezonabil și să aducă la cunoștința partenerilor lor, de preferat pe cale contractuală, faptul că persoanelor desemnate nu trebuie să li se furnizeze sau că acestea nu trebuie să beneficieze de fonduri sau resurse economice.

Conform articolului 13 alineatul (2) din Regulamentul privind Venezuela, acțiunile întreprinse de operatorii umanitari care încalcă măsurile restrictive stabilite în acest regulament nu angajează răspunderea acestora în cazul în care nu au știut și nu au avut niciun motiv întemeiat să suspecteze că acțiunile lor ar încălca interdicțiile în cauză. În acest sens, sancțiunile UE nu ar trebui să conducă la o conformitate excesivă. În special, acestea nu ar trebui interpretate ca impunând operatorilor umanitari să depună eforturi nerealiste pentru a colecta dovezi sau pentru a dovedi un fapt negativ.

Operatorii umanitari au obligația de a canaliza ajutoarele umanitare prin intermediul acțiunilor și al persoanelor care nu sunt restricționate în temeiul Regulamentului privind Venezuela. În conformitate cu dreptul internațional umanitar, în cazul în care nu sunt disponibile alte opțiuni, furnizarea de ajutoare umanitare nu ar trebui împiedicată de sancțiuni ale UE (a se vedea, de asemenea, întrebarea 12). Totuși, acest lucru este puțin probabil în cazul de față, având în vedere că desemnările sunt foarte bine direcționate în temeiul Regulamentului privind Venezuela.

În cazul în care există îndoieli, operatorii umanitari ar trebui să contacteze autoritatea națională competentă relevantă pentru a verifica dacă procedurile lor respectă clauza antieludare prevăzută în Regulamentul privind Venezuela⁹¹. ANC-urile ar trebui să le ofere operatorilor umanitari orientări clare și prompte în această privință.

3. Medicamentele, echipamentele medicale, dezinfectanții și echipamentele de protecție constituie „resurse economice”?

Da. Conform definiției din Regulamentul privind Venezuela, „resurse economice” înseamnă orice fel de resurse, corporale sau necorporale, mobiliare sau imobiliare, *care nu sunt fonduri, dar pot fi utilizate pentru obținerea de fonduri, bunuri sau servicii*⁹². Furnizarea unor loturi de medicamente, echipamente medicale și dezinfectanți unei persoane desemnate îi permite acesteia, de exemplu, să vândă bunurile și să obțină fonduri în schimbul lor; prin urmare, o astfel de furnizare echivalează cu punerea de resurse economice la dispoziția unei persoane desemnate sau în beneficiul acesteia. Punerea de resurse economice la dispoziția unei persoane desemnate sau în beneficiul acesteia necesită o autorizație prealabilă din partea ANC.

Cu toate acestea, furnizarea unor articole izolate din produsele menționate mai sus unei persoane desemnate pentru uzul propriu sau pentru protecția proprie nu echivalează cu

⁹¹ Articolul 14 din Regulamentul privind Venezuela.

⁹² Articolul 1 litera (d) din Regulamentul privind Venezuela.

punerea la dispoziția acestora a unor resurse economice. În plus, Regulamentul privind Venezuela conține derogări care permit ANC-urilor să autorizeze punerea la dispoziție de fonduri sau resurse economice dacă acestea sunt necesare pentru satisfacerea nevoilor de bază ale persoanelor desemnate și ale membrilor de familie care se află în întreținerea acestora, inclusiv plăți necesare pentru achitarea unor cheltuieli legate de alimente, medicamente și tratamente medicale⁹³.

4. Furnizarea de asistență medicală poate însemna „punerea de resurse economice la dispoziția” unor persoane desemnate?

În principiu, se consideră că asistența medicală furnizată persoanelor infectate sau suspectate că sunt infectate cu virusul SARS-CoV-2 nu are în sine o valoare economică intrinsecă și nu poate fi preschimbată în fonduri sau resurse economice. În consecință, aceasta nu constituie o resursă economică și, prin urmare, implicarea unei persoane desemnate în furnizarea unei astfel de asistențe medicale nu încalcă Regulamentul privind Venezuela.

Pentru cazul specific în care o persoană desemnată se întâmplă să fie implicată în lanțul care duce la furnizarea de asistență medicală, a se vedea întrebarea 1. În ceea ce privește asigurarea faptului că nu se pun la dispoziția persoanelor desemnate fonduri sau resurse economice, de exemplu, dacă aceste persoane percep beneficiarilor taxe pentru serviciul furnizat sau obțin orice resursă economică în beneficiul propriu în contextul furnizării de asistență medicală, a se vedea întrebarea 2.

5. Pot operatorii umanitari să furnizeze fonduri organizațiilor locale din Venezuela în scopul combaterii pandemiei de COVID-19?

Da.

Pentru cazul specific în care se întâmplă ca o persoană desemnată să fie implicată în lanțul care conduce la acordarea de ajutoare umanitare, de exemplu în cazul persoanelor sau al entităților cu competențe în guvernul venezuelean, a se vedea întrebarea 1. În ceea ce privește asigurarea faptului că nu se pun la dispoziția persoanelor desemnate fonduri sau resurse economice, a se vedea și întrebarea 2.

II. RESTRICȚII LA IMPORT ȘI LA EXPORT⁹⁴

6. Vânzarea, furnizarea, transferul sau exportul de produse și tehnologii furnizate în scopuri umanitare pentru combaterea pandemiei de COVID-19 este autorizat(ă) în temeiul Regulamentului privind Venezuela?

Da. Sancțiunile UE prevăzute în Regulamentul privind Venezuela vizează numai anumite persoane prin înghețarea activelor lor și prin interzicerea punerii la dispoziția acestora a fondurilor. Acestea interzic, de asemenea, vânzarea, furnizarea, transferul sau exportul anumitor echipamente, tehnologii și software de telecomunicații, precum și a

⁹³ Articolul 9 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul privind Venezuela.

⁹⁴ Anexele I și II la Regulamentul privind Venezuela conțin listele de produse și tehnologii care fac obiectul sancțiunilor UE.

echipamentelor utilizate în scopul represiunii interne⁹⁵. Aceste restricții nu afectează totuși vânzarea, furnizarea, transferul sau exportul de produse și tehnologii legate de combaterea pandemiei de COVID-19. În acest context, „produsele și tehnologiile” includ, printre altele, ventilatoare mecanice sau aparate mecanice de protecție respiratorie în scopuri medicale (respirație asistată) și alte dispozitive medicale pentru combaterea COVID-19, precum și kituri de testare pentru depistarea COVID-19 (cum ar fi kitul de reacție în lanț în timp real a polimerazei – qRT-PCR KIT), medicamente, dezinfectanți, detergenți sau produse chimice.

Regulamentul privind Venezuela interzice exportul către această țară al anumitor echipamente individuale de protecție care pot fi utilizate în scopul represiunii interne, cum ar fi vestele antiglonț și căștile. Cu toate acestea, regulamentul prevede exceptarea expresă a echipamentelor special concepute pentru a răspunde cerințelor de protecție a muncii⁹⁶. În plus, această interdicție nu se aplică îmbrăcămintei de protecție, cum ar fi vestele antiglonț și căștile militare, exportate temporar în Venezuela de către operatorii umanitari, exclusiv pentru uzul lor personal⁹⁷. În caz de incertitudine, operatorii umanitari ar trebui să solicite producătorului clarificările necesare.

Pentru cazul specific în care o persoană desemnată se întâmplă să fie implicată în lanțul care duce la furnizarea de ajutoare umanitare, a se vedea întrebarea 1. În ceea ce privește asigurarea faptului că nu se pun la dispoziția persoanelor desemnate fonduri sau resurse economice, a se vedea și întrebarea 2.

III. ALTE ÎNTREBĂRI

7. Băncile din UE pot să deschidă un nou cont bancar la o instituție de credit sau financiară venezueleană pentru a sprijini acordarea ajutoarelor umanitare menite să combată pandemia de COVID-19?

Da. Sunt permise activitățile bancare cu băncile venezuelene, cu condiția ca instituția financiară venezueleană să nu fie o entitate desemnată. Aceasta include stabilirea de noi relații bancare corespondente și crearea de noi întreprinderi comune. De asemenea, băncilor li se permite să deschidă birouri, sucursale și filiale în Venezuela. În prezent, nicio instituție financiară venezueleană nu face obiectul unor măsuri restrictive.

8. Resortisanții UE pot să călătorească în Venezuela pentru a furniza asistență medicală în scopul combaterii pandemiei de COVID-19?

Da. În principiu, nicio dispoziție a Regulamentului privind Venezuela nu interzice deplasarea în Venezuela sau furnizarea de asistență medicală în această țară.

Pentru cazul specific în care o persoană desemnată se întâmplă să fie implicată în lanțul care duce la furnizarea de ajutoare umanitare, a se vedea întrebarea 1. În ceea ce privește

⁹⁵ Pentru o listă detaliată a produselor care nu pot fi vândute, furnizate, transferate sau exportate în Venezuela, a se vedea anexele I și II la Regulamentul privind Venezuela.

⁹⁶ A se vedea punctul 5 din anexa I la Regulamentul privind Venezuela.

⁹⁷ Articolul 5 din Regulamentul privind Venezuela.

asigurarea faptului că nu se pun la dispoziția persoanelor desemnate fonduri sau resurse economice, a se vedea și întrebarea 2.

9. Operatorii umanitari pot să achiziționeze carburant, să închirieze autovehicule sau să utilizeze servicii de transport privat în Venezuela pentru transportarea, către sau în Venezuela, de echipamente medicale în scopul combaterii pandemiei de COVID-19?

Da. Nicio dispoziție din Regulamentul privind Venezuela nu împiedică operatorii umanitari să achiziționeze carburant în Venezuela.

Pentru cazul specific în care o persoană desemnată se întâmplă să fie implicată în lanțul care duce la furnizarea de ajutoare umanitare, a se vedea întrebarea 1. În ceea ce privește asigurarea faptului că nu se pun la dispoziția persoanelor desemnate fonduri sau resurse economice, a se vedea și întrebarea 2.

10. Operatorii umanitari pot să contribuie la transferul persoanelor afectate de pandemia de COVID-19 în alte locații din Venezuela sau în afara țării?

Da.

Pentru cazul specific în care o persoană desemnată se întâmplă să fie implicată în lanțul care duce la transferul persoanelor afectate de COVID-19, a se vedea întrebarea 1. În ceea ce privește asigurarea faptului că nu se pun la dispoziția persoanelor desemnate fonduri sau resurse economice în procesul care duce la transferul persoanelor afectate de COVID-19, a se vedea și întrebarea 2.

11. Operatorii umanitari pot să finanțeze sau să participe la construcția unor spitale sau infrastructuri temporare ori operațiuni de salubritate pentru combaterea pandemiei de COVID-19?

Da.

Pentru cazul specific în care o persoană desemnată se întâmplă să fie implicată în construcție și/sau obține beneficii economice din aceasta, a se vedea întrebarea 1. Un astfel de caz ar putea fi, de exemplu, acela în care persoana desemnată percepe o taxă pentru accesul la infrastructura temporară sau dacă rămâne proprietara acesteia după încetarea crizei cauzate de pandemia de COVID-19.

12. Operatorii umanitari pot să furnizeze ajutoare umanitare dacă acestea pot fi livrate doar prin intermediul unor persoane desemnate?

Operatorii umanitari trebuie să caute întotdeauna soluții care să nu încalce sancțiunile UE. Prin urmare, operatorii umanitari au obligația de a canaliza ajutoarele umanitare prin intermediul acțiunilor și al persoanelor care nu sunt restricționate în temeiul Regulamentului privind Venezuela. În conformitate cu dreptul internațional umanitar, în cazul în care nu sunt disponibile alte opțiuni, furnizarea de ajutoare umanitare nu ar trebui împiedicată de sancțiuni ale UE. Totuși, acest lucru este foarte puțin probabil în cazul regimului de sancțiuni în cauză, având în vedere natura specifică a măsurilor restrictive din Regulamentul privind Venezuela, precum și tipul și numărul limitat de desemnări.

13. Operatorii umanitari ar trebui să efectueze o verificare a beneficiarilor finali ai ajutoarelor umanitare?

Nu. În conformitate cu dreptul internațional umanitar, cu articolul 214 alineatul (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și cu principiile umanitare ale umanității, imparțialității, independenței și neutralității, ajutoarele umanitare trebuie furnizate fără discriminare. Identificarea ca persoană aflată în dificultate trebuie să fie efectuată de către operatorii umanitari pe baza acestor principii. Odată ce s-a efectuat această identificare, nu este necesară verificarea beneficiarilor finali.

IV. ALTE ACTE LEGISLATIVE

14. Sancțiunile impuse de SUA împotriva Venezuelei interzic o serie de acțiuni permise de către UE. Operatorii umanitari aflați sub jurisdicția unui stat membru al UE ar trebui să respecte aceste sancțiuni străine?

Nu. Operatorii umanitari care se află sub jurisdicția unui stat membru nu trebuie să respecte regimurile de sancțiuni autonome din țări terțe.

